

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 1
Sausis-January 7, 1977

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Libano palestiniečiai savo sunkiuosius ginklus pradėjo gabenti į pietinį Libaną, o Libano ministras pirmininkas Selim al-Hoss, norėdamas išvengti Izraelio reakcijos, ieško Egipto ir Sirijos paramos palestiniečiams suvaldyti.

Būsimasis prezidentas Carter prezidentinio štabo viršininku paskyrė savo viceprezidentą Walter Mondale.

Sovietų Sąjunga numato per ateinančių penkmetį pakelti 31 milijonui darbininkų atlyginimus 18 proc. Pakėlimai bus pradėti vykdyti tolimesios šiaurės srityse ir paliesių mokytojus, sveikatos, soc. apsaugos bei kultūros darbuotojus ir pardavėjus.

Filipinų prez. Marcos sudarė paliaubas su pietinėse Filipinų srityse veikiančiais Moro tautinio išlaisvinimo fronto (mahometonų) partizanais. Nors paliaubų sąlygos neskelbiamos, bet manoma, kad už tai mahometonų gyvenamam sritim bus suteikta autonomija, su sritiniais parlamentais ir savais teismais. Galutinės derybos įvyksiančios vasario mė. Libijoje.

P. Afrikoj Kalėdų švenčių metu įvyko susirėmimų tarp juodųjų, kurių vieni buvo linke šventės iškilmingai švęsti, o kiti — gedėti dėl anksčiau žuvusių juodųjų. Per susirėmimus žuvo 72 juodieji gyventojai.

Būsimasis prezidentas Carter, kaip ir ankstesnieji, skuba susitikti su Sovietų Sąjungos Brežnevui. Tai gali įvykti dar prieš rugsėjį.

Egipto prez. Anwar el-Sadat paprašė JAV-bes ir Sov. Sąjungą atskleisti savo politikos planus taikai Artimuosiuose Rytuose pasiekti.

Jungtinės Tautos, mažųjų Azijos, Afrikos ir P. Amerikos valstybių iniciatyva, sutiko 1978 sušaukti specialią nusiginklavimo sesiją ir sudarė tam reikalui 54 valstybių komitetą.

Canterburio arkivyskupas Donald Coggan, kalėdinėje kalboje kvietė visus nuolat reikalauti, kad būtų paleisti Sov. S-gos, P. Afrikos ir kitų valstybių politiniai kaliniai.

Libano parlamentas pareiškė ministerio pirmininko Selim al-Hoss sudarytai vyriausybei pasitikėjimą ir suteikė jai 6 mėn. išimties būklės teises. Per šį laikotarpį parlamento pareigas atliks ministerių kabinetas.

28 Lenkijos profesoriai paprašė sudaryti parlamentinę komisiją riaušių dėl kainų pakėlimo priežastim nustatyti.

Singapuro parlamento rinkimus iš eilės penktą kartą laimėjo ministerio primininko Lee Kuan Yew liaudies akcijos partija.

Japonijos ministeriu pirmininku dviejų balsų dauguma buvo išrinktas liberalų partijos pirm. Takeo Fukuda.

Prancūzijos dešinieji ekstremistai gavėję nušovė buv. užsienio reikalų ministerio pavaduotoją princa Jean de Broglie už tai, kad jis savo laiku pasisakė už nepriklausomybės suteikimą Alžirui.

Arabų valstybių ambasadoriai įspėjo valstybės sekretorių Kissingerį, kad padidėjęs Izraelio aprūpinimas ginklais sudaro pavojų arabų pastangom taikai pasiekti.

Už artimus ryšius su R. Vokietijos disidentais V. Vokietijos televizijos korespondentui Lothar Loewe buvo įsakyta per 48 val. išvykti iš R. Vokietijos.

KUO TAS VYSKUPAS KALTAS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 23

Tarybų Sąjungos KP CK Generaliniam Sekretoriui Tarybų Sąjungos Ministrų Tarybos Pirmininkui Nuorašai:

1. Lietuvos Ministrų Tarybai
2. Religinį reikalų tarybos įgaliotiniui LTSR
3. Lietuvos vyskupijų Vado-
vam

PAREIŠKIMAS

Lietuvos TSR Baudžiamasis kodeksas, kalbėdamas apie nutėmimą (27 str.), ištrėmimą (28 str.) ir atėmimą teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą (30 str.), sako, kad "nutėmimas tiek kaip pagrindinė, tiek kaip papildomoji bausmė skiriama nuo dviejų iki penkerių metų", ištrėmimas — nuo vienerių iki penkerių, atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą irgi nuo vienerių iki penkerių metų. Be to, Lietuvos TSR Baudžiamojo proceso kodeksas sako: "Teisingumą baudžiamojo byloje vykdo tik teismas" (11 str.).

Kaip suprasti šių kodeksų reikalavimus, kai Vilniaus arkivyskupijos ordinaras vysk. J. Steponavičius jau šešiolikti metai

nežinia už ką, be teismo nušalintas nuo pareigų ir apgyvendintas toli už arkivyskupijos ribų, Zagareje?

Prašydami grąžinti vyskupą į jam priklausančią Vilniaus arkivyskupijos ordinaro postą, mes, Vilniaus arkivyskupijos kunigai, 1970 rašėme TSRS Ministrų Tarybai petiją, kurią pasirašė 61 kunigas, o 1975 rugsėjo mėn. pasiuntėme pareiškimą, pasirašytą 66 kunigų, Lietuvos TSR Ministrų Tarybai.

Kai Religinį reikalų tarybos įgaliotinis A. Tumėnas davė kai kuriems kunigams neigiamą atsakymą į Lietuvos TSR Ministrų Tarybai rašytą paaiškinimą, kunigai įgaliotinį paklausė: "Kuo yra nusikaltęs vysk. J. Steponavičius?" Įgaliotinis atsakė: "Nežinau". Reiškia, vyskupas be kaltės kaltas. Kuo jis nusikaltė, niekas nežino: nei tikintieji, nei kunigai, nei vyskupas. Nežinančiu dedasi net įgaliotinis! Kur logika? Jei vyskupas nenusikaltęs, tai kodėl jis Zagareje, kodėl jam neleidžiama dirbti vyskupo pareigose, o jei nusikaltęs, kodėl slepiama kaltė net nuo jo paties?

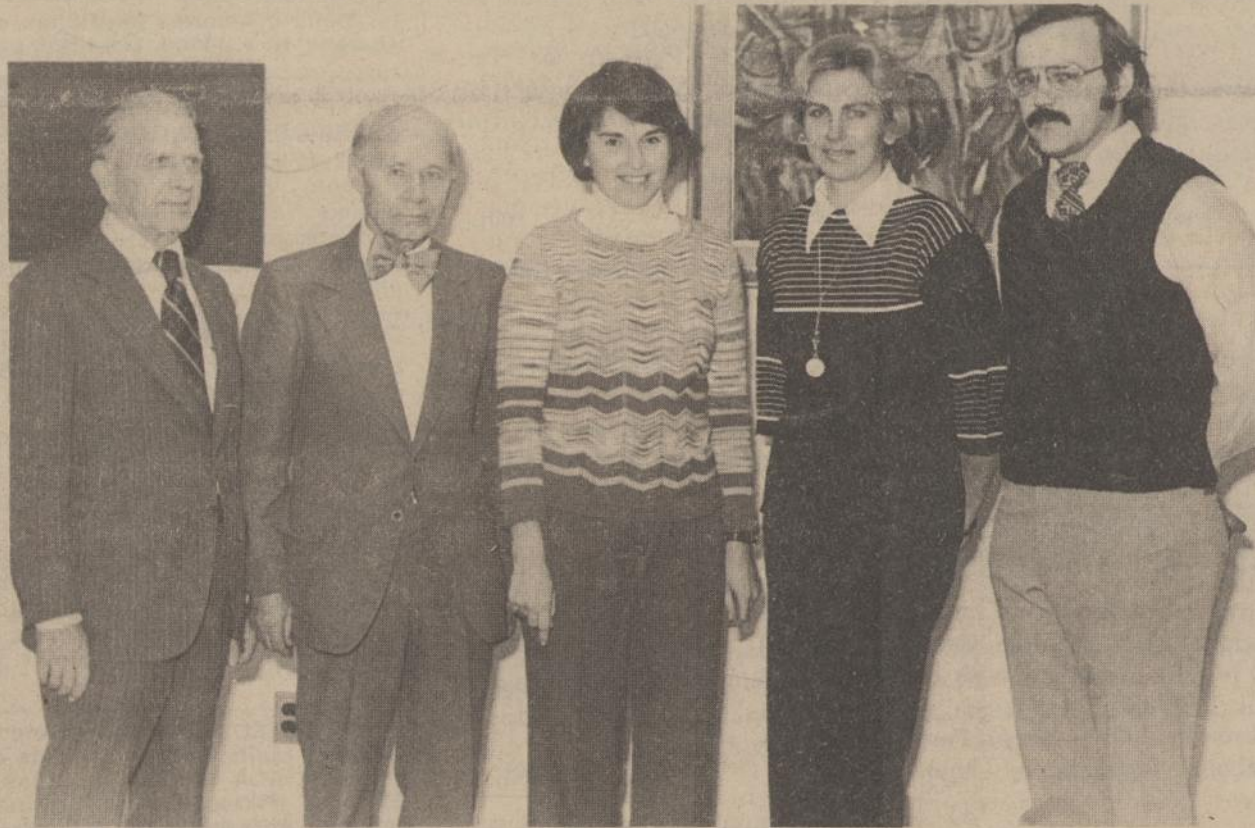
Nuostabą kelia tarybinės val-

džios užimtoji linija vysk. J. Steponavičiaus atžvilgiu. Jo konsekravimas vyskupu buvo suderintas su civilinės valdžios organais, reiškia, tarybinė valdžia sutiko, kad jis būtų vyskupu, tai kodėl jau dabar šešiolikti metai, kai jis, neteisėtai (be teismo, be kaltės įrodymų) nušalintas nuo pareigų, nebegerai dirbti pagal popiežiaus paskyrimą Vilniaus arkivyskupijoje, kodėl civilinė valdžia nori jį priversti, kad jis dirbtų ne pagal Bažnyčios kanonų normas ir savo sąžinę, o pagal ateistinės valdžios diktatą?

Mes, žemiau pasirašiusieji kunigai, prašome visų 1975 metais rugsėjo mėn. pasirašiusių LTSR Ministrų Tarybai pareiškimą vardu ir visų tiesą ir teisingumą mylinčių žmonių vardu grąžinti vysk. J. Steponavičiui į jo anksčiau eitas Vilniaus arkivyskupijos ordinaro pareigas.

Kun. B. Laurinavičius
kun. K. Garuckas
kun. S. Valiukėnas
kun. A. Simonaitis

Lietuva, kun. A. Petronis
1976.II.15

Lietuvių Kultūros Fondo narių komitetas. Iš k. K. Jankūnas, J. Klivečka, L. Vainienė, I. Alksnienė, A. Razgaitis. Nuotr. L. Tamošaitis

Amerikos kongrese katalikai sudaro didžiausią grupę

Šiuo metu iš 213 milijonų Amerikos gyventojų katalikai sudaro 26%. Naujai išrinktame 95-ame kongrese didžiausia religinė grupė bus katalikai: 129 iš 535 (100 senatorių ir 435 atstovų rūmų narių), arba 24% viso kongreso narių. Praeitame kongrese katalikų atstovų tebuvo 21.3%.

Naujame kongrese bus 6 katalikais daugiau, nors senatorių skaičius sumažėjo: buvo 13, o dabar tik 11. Penki katalikai senatoriai arba išėjo į pensiją, arba nebuvo perinkti; būtent: J. Buckley (r.kons.-N.Y.), P. Hart (d.-Mich.), M. Mansfield (d.-Mont.), J. Pastore (d.-R.I.) ir J. Tunney (d.-Cal.). Trys naujai išrinktieji senatoriai katalikai: Dennis De Concini (d.-Ariz.), John Melcher (d.-Mont.) ir Daniel Patrick Moynihan (d.-N.Y.).

Į atstovų rūmus naujai išrinkta 17 katalikų, tarpe dvi moterys: Barbara Mikulski (d.-Md.) ir Mary Rose Oakar (d.-Ohio). Iš naujai išrinktųjų 14 yra demokratų.

Žydų senatorių skaičius padidėjo nuo 3 iki 5. Du naujieji

yra: Howard Metzenbaum (d.-Ohio) ir Edward Zorinsky (d.-Nebr.).

Po katalikų kita didžiausia kongrese grupė bus metodistai: 20 senatorių ir 60 atstovų rūmų narių. Toliau: episkopai turės 64, presbiterijonai 60, baptistai 55, žydai 27 (iš 6,200,000 Amerikos žydų), liuteronai 16, unitarai 11 ir mormonai 11 (iš 2,300,000 narių).

Kongrese bus 7 dvasiškiai, iš jų 2 katalikų kunigai — Robert Drinan, SJ (d.-Mass.) ir Robert Cornell (d.-Wisc.).

Ispanijos organai sulaukė ten nelegaliai iš Prancūzijos atvykusį komunistų partijos sekretorių Santiago Carrillo ir sukėlė politinę audrą, nes suabejota Ispanijos demokratine pastangom.

Švietimo, sveikatos ir gerovės sekretorium paskirtas Joseph A. Califano, CIA direktorium — nužudytojo prez. Kennedžio patikėtinis Theodore C. Sorensen, o prezidento patarėju energijos reikalui — buv. gynybos sekr. James R. Schlesinger.

MIRĖ DR. J. BIELSKIS

1976 gruodžio 26, širdies smūgio ištiktas, mirė Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles mieste dr. Julius J. Bielskis.

Velionis yra daug nusipelnęs atgaunant Lietuvai nepriklausomybę. Dar prieš įsteigiant pirmąjį Lietuvos konsulatą J.A. Valstybėse 1923 liepos 16, velionis veikė kaip konsularinis agentas, o 1924 vasario 9 JAV-bių vyriausybės buvo pripažintas Lietuvos konsulu New Yorke. Taigi velionis buvo pirmasis Lietuvos konsulas Amerikoje.

1926 lapkričio mėn. dr. J. Bielskis iš konsularinės tarnybos buvo pasitraukęs, bet 1939 vėl grįžo kaip Lietuvos garbės konsulas Los Angeles. 1966 sausio 5 buvo paskirtas garbės generaliniu konsulu, kuriuo išbuvo iki mirties.

Nuliūdime liko žmona Ona, sūnus Alfredas, duktė Rūta Hagmann, aštuoni anūkai ir viena proanūkė.

Jungtinės Amerikos Valstybės paskyrė tarptautiniam fondui žemės ūkiui kelti 200 mil. dol.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— 1976 gruodžio 12 Vakarų Vokietijoje mirė lietuviškų kūrinių vertėjas į vokiečių kalbą Hermanas Buddensiegas (g. 1893). Per I-ąjį pasaulinį karą jis vokiečių kariuomenės daliny ilgesnį laiką praleido Lietuvoje. Jau tada susidomėjo lietuvių tauta ir Donelaičio kūryba. Po II-ojo pasaulinio karo užmezgęs ryšius su pavergtos Lietuvos rašytojais, iš pažodinio vertimo, kurį atliko E. Astramskas, išvertė K. Donelaičio "Metus", A. Baranausko "Anykščių šilelį", D. Poškos "Žemaičių ir Lietuvos muziką". Vertimai išleisti su komentarais. Taip pat H. Buddensiegas vertė ir Maironio, S. Nėries, J. Degutytės, Just. Marcinkevičiaus kūrinių. Leido literatūros žurnalą "Mickiewicz-Blaetter". Išvertė į vokiečių kalbą "Poną Tadą".

— Okupuotos Lietuvos spaudoj paminėta grafiko Jono Kuzminkio 70-ties metų sukaktis. Dailininkas yra gimęs 1906 gruodžio 19 Betygaloje. 1933 baigė Kauno meno mokyklą. Dėmesio vertos yra jo knygų iliustracijos (K. Borutos "Baltaragio malūnas", A. Baranausko "Anykščių šilelis", A. Strazdelio poezija, Maironio "Pavasario balsai", E. Mieželaičio, S. Nėries, T. Tilvyčio kūrinių), taip pat medžio raiziniai liaudies dainų motyvais, senojo Vilniaus graviūros. Už politinės krypties kūrinius, vaizduojančius naujas statybas, 1967 jis gavo respublikinę premiją.

Dar naujų premijų antplūdis. Kultūros ministerija neseniai paskyrė po kelias premijas dramaturgam, kompozitoriui, choreografo ir liaudies meno meistrui. Dramaturgų grupę Boriso Dauguviečio vardo premijos teko: I-oji — dramaturgui Raimundui Šamulevičiui (g. 1937) už pjeses "Kaip vėjas laukuos" ir "Paukštis, ateik čia"; II-oji — Eugenijui Ignatavičiui (g. 1935) už vienaveiksmes pjeses "Namų vagis" ir "Sidabrinės skrybys"; III-oji — Jokūbui Skliutauskui (g. 1925) ir bendraautoriumi Mykolui Jackeivičiui (g. 1921) už pjesę "Aš girdžiu muziką". Muzikos grupę Stasio Šimkaus vardo premijos paskirtos: I-oji — komp. Eduardui Balsiui (g. 1919) už kantatą "Leninui šlovė" ir teksto autoriui P. Gaulei. Liaudies muzikos puoselėtojam paskirtos Jono Švedo vardo premijos: II-oji — komp. Leonui Povilaičiui (g. 1934) už "Sutartinę", kūrinių liaudies instrumentų orkestrui; II-oji —

komp. B. Kutavičiui už kūrinių kanklių ansamblui "Mėtaujėla mėtuoja"; III-oji — komp. A. Raudonikiui už du kūrinius pučiamųjų orkestrui — "Moksleiviška siuita" ir "Linksmieji dū-doriai". Choreografijos premijos teko: I-oji — T. Kalibataiui už "Šapnagių polką" (muzika V. Juozapaičio — antroji premija); II-oji — J. Gudavičiui už šokius "Apaščios polka" ir "Priegalvėlis"; III-oji — choreogr. D. Radvilavičienei ir komp. V. Baumilui už šokį "Svirelė". Taip pat premijomis apdovanoti liaudies meno meistrai, išdrėžę "Čiurlionio kelio" stogastulpius: I. Užkurnis, S. Riauba, S. Karanauskas, J. Paulauskas ir V. Jarutis. Premijas gavo ir K. Čudonytė už tekstilės darbus ir savamokslę tapytoją L. Meškaitytę.

— Nusipelnusio respublikos artisto garbės vardai suteikti Klaipėdos dramos aktoriam Vytautui Paukščiui ir Algirdui Venc-kūniui.

— Kaimo kapelių konkurso "Grok, Jurgeli" premijas laimėjo Naujosios Akmenės cemento ir šiferio kombinato savi-veiklininkai ir Kauno Taksi parko kolektyvas Santaka. Premijas skyrė Nemuno žurnalas ir Kauno miesto kultūros skyrius.

— Miko Petrausko operos Birutės pirmojo pastatymo 70-ties metų sukaktis kukliai paminėta Vilniaus operos ir baleto teatro mažojojo salėje.

— Nauja melo knyga. Nesenai Vilniuje išleista kelių autorių parašyta knyga ISTORIJS KLASTOTOJAI, kurioje norima paneigti sovietinės okupacijos faktą ir įtikinti skaitytojus, kad Lietuva savanoriškai esanti įsijungusi į Sovietų Sąjungą. Laurynas Kapočius, polemizuodamas su įsivijoj gyvenančių istoriku J. Jakštu, drįsta akieplėš-kai meluoti, sakydams, kad "istorija nenuginčijamai įrodė, kad Tarybų šaliai svetima yra agresyvi grobuoniška užsienio politika". Kad tie žodžiai yra melas, ir didžiausias politinis naivuolis gali lengvai suprasti, pažvelgęs į Sovietų Sąjungos darbus Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Vietname, Angoloje, Suomijoje ir kitur. Taigi tikrieji istorijos klastotojai ir yra šios knygos autoriai — L. Kapočius, A. Rakūnas, J. Jarmalavičius, J. Bacevičius ir V. Kazakevičius. Tokių knygų rašymas ir išleidimas rodo, kad įsivijoj lietuvių kova dėl Lietuvos išlaisvinimo ir mūsų istorikų skelbiama tiesa bado okupantam akis ir stumia į naujų melų sriautę.

— Tenykštė spauda skelbia, kad dabar okupuotos Lietuvos bibliotekose esą 74 milijonai knygų. Tačiau toji spauda nepasako, kiek nepriklausomos Lietuvos išleistų knygų yra sunaikinta arba laikoma po raktu, kad jaunoji karta negalėtų susipažinti su laisvės metų kultūrinio gyvenimu. Nėra toji spauda ir, kiek tose bibliotekose yra prikimšta visokių "leninų" ir panašių melo knygų kaip "Istorijos klastotojai".

Pr.N.

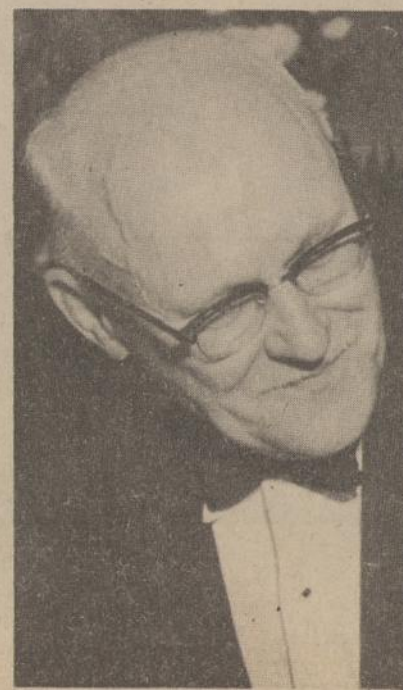
LIETUVOS ATSTOVO DR. S.A. BAČKIO SVEIKINIMAS JAV LIETUVIAMS NAUJŲJŲ 1977 METŲ PROGA

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvius Naujųjų 1977 Metų proga.

Reiškiu gilia padėką spaudai, veiksniams, organizacijoms ir pavieniams lietuviams už palankumą ir atodairą Lietuvos Diplomatinės ir Konsularinės tarnybos atžvilgiu.

Pradedant Naujuosius 1977 Metus, linkiu visiems sėkmės tiek asmeniškai, tiek žygiuose Lietuvos reikalais, kad iš Tėvy-nės pasiekią mus balsai LAIS-VĖS LIETUVAI būtų ir mūsų visų vieningas šūkis.

Dr. S. A. Bačkis,
Lietuvos Atstovas

A. a. dr. Julius J. Bielskis

NEW YORKE POSĖDŽIAVO VLIKO TARYBA

Vyriausio Lietuvos Išlaisvini-
mo Komiteto tarybos posėdis
įvyko 1976 gruodžio 18 Kultū-
ros Židiny, Brooklyne.
Buvo perskaitytas ir patvirtin-
tas paskutinio tarybos posėdžio
protokolas; išklaustas tarybos
pirmininko pranešimas; valdy-
bos vicepirmininko pranešimas;
aptartas Vliko seimas; diskutuo-
tas lituanistinių kursų klausimas
Vilniaus universitete.

Tarybos pirmininkas Juozas
Giedraitis, du mėnesius dalyva-
vęs valdybos posėdžiuose, pa-
brėžė, kad valdyba posėdžiavu-
si dažnai — kas savaitę arba kas
dvi savaites; posėdžiai trukę
2-3 valandas; klausimai buvę
svarstomi išsamiai ir sklandžiai.
Taręs trumpą žodį, pirmininkas
pakvietė valdybos vicepirminin-
ką Jurgį Valaitį painformuoti
tarybą apie konkrečius valdybos
atliktus darbus.

J. Valaitis aiškino, kad pasta-
raisiais dviem mėnesiais buvo
ruošiamasi Vliko seimui, kuris į-
vyko gruodžio 4-5 Washingtone,
D.C. Teko paruošti darbotvarkę,
susitarti su prelegentais, paruoš-
ti platų pranešimą apie savo
veiklą, parinkti seimui vietą, tar-
tis su Washingtono Lietuvių
Bendruomenės valdyba, kuri
techniškai gerai paruošė seimo
sesijai vykti sąlygas. Valdyba su-
sitarė su Pasaulio Lietuvių Jau-
nimo Sąjunga dėl Vliko ruošia-
mo jaunimo seminario, kuriame
bus nagrinėjama tema **Politika ir
Lietuva**, susidedanti iš šių da-
lių: 1. Laisvinimo institucijų ap-
žvalga; 2. Lietuvos valstybingu-
mo klausimo istorija ir šio klau-
simo padėtis šiandien; 3. Lais-
vinimo uždaviniai, viltys ir gali-
mybės; 4. Pavergtojo ir laisvojo
lietuvio jaunuolio psicholo-
giniai bruožai; 5. Jaunimo kelio-
nių į Lietuvą ligišiolinis balan-
sas: a) lituanistiniai kursai; b)
ekskursijos, pabuvojimai, vizi-
tai; 6. Galimi jaunimo uždavi-
niai veikloje prieš okupantą. Se-
minaras įvyks 1977 vasario 26-
27 New Yorke. Valdyba pagei-
dauja, kad Vliką sudarancios
organizacijos paremtų bent po
vieną jaunuolį, vykstantį į se-
minarą ir greičiau praneštų jo
vardą ir pavardę.

Pranešėjas paminėjo, kad val-
dyba yra susitarusi su doktoran-
tu Mykolu Drunga dėl informa-

Andrej A. Amalrik, 90 atvyku-
si sovietų disidentą, 60 min. tru-
kusiam pokalbiui priėmė būsi-
masis valst. sekr. Cyrus R.
Vance.

Irakas neturėdamas diploma-
tinių santykių su JAV, per savo
misiją prie JT buvo užpirkęs čia
apie 100 automatinių ginklų ir
dalį jų spėjo išgabenti.

Pasaulinis bankas, nežiūrėda-
mas liberalų opozicijos, suteikė
Čilei 60 mil. dol. paskolą.

CIA padarytas Sov. S-gos ka-
rinės būklės įvertinimas pripa-
žįsta, kad Sovietų Sąjunga per
ateinantį dešimtmetį ne tik susi-
lygins, bet ir pralenks JAV gink-
lavimosi srity.

Komunistų partizanai užpuolė
Tailando kariuomenės sunkve-
žimių vilkstinę ir nužudė 22 ka-
rius.

Čikagos vyčių choras švenčia
60 metų veiklos jubiliejų. Iš-
kimming vakarienių su programa
ir šokiais bus sausio 15 Pakšto
salė. Chorui paskutinius 11
metų vadovauja muz. Faustas
Strolia. Valdybos pimininke
dabar yra Estelle Rogers. Cho-
ras dalyvauja LTV progra-
mose, minėjimuose, duoda kon-
certus. Vakarienių visi svečiai
galės kartu dainuoti. Vakarie-
nei vietas galima užsisakyti iš
anksto telef. HE 6-7785. Vyčiai
jau yra išleidę dvi plokšteles.

Spaudos balius, rengiamas
LŽS-gos centro valdybos, įvyks
sausio 29 Martinique restorano
pokylių salė. Programą atliks
humoristas rašytojas A. Gustaitis
iš Bostono. Vietas galima rezer-
vuoti pas J. Janušaitį Paramos
krautuvę kasdien 7-8 val. vak.

Bal. Brazdžionis

Didelio susidomėjimo seime
sukėlė Aušros ir Jono Jurašų
paskaitos apie Lietuvos rusini-
mą, o taip pat dr. Domo Krivic-
ko paskaita apie detentę ir jos
sampratos įvairius aiškinimus
tarptautinėj politikoj.

Seimo proga įvykęs simpo-
ziumas apie Vliko uždavinius
ir sąrangą ateity, kurio modera-
torium buvo dr. Br. Nemickas, o
kalbėtojai J. Valaitis, A. Gurec-
kas ir A. Kasulaitis, ilgai už-
truko ir išvadų dar nepadarė.

Gana išsamiai ir net karštai
buvo diskutuojamas lituanisti-
nių kursų Vilniaus universitete
klausimas. Tas klausimas iški-
lė ryšium su Igno Serafino Vlikui
atsiųstu laišku su IV-os kursų
laidos programa. Per diskusijas
paašikėjo tarybos narių gana
skirtingos nuomonės, todėl iš-
vestinės, iš diskusijų išeinan-
čios, vieningos nuomonės nepa-
siektos. Tam reikalui buvo išrink-
ta ad hoc komisija iš Antano Sa-
balio, Algio Speraško ir Regi-
nos Žymantaitės. Komisija savo
nuomonę pateiks kitam tarybos
posėdžiui.

Pirmininkavo Juozas Giedrai-
tis, Lietuvos Ūkininkų Sąjungos
atstovas, sekretoriavo Jonas Re-
zizgalys, Mažosios Lietuvos Rezi-
stencinio Sąjūdžio atstovas.

(Elta)

TF valdybos pirmininko
pranešimas Vliko seime

Tautos Fondo valdybos pirmi-
ninkas Ignas Gasiliūnas Vliko
seimui 1976 gruodžio 4 Wash-
ingtone, D.C., pateikė tokį prane-
šimą:

“Nors Tautos Fondas forma-
liai yra nepriklausomas, bet
praktiškai jis yra Vliko išlaiky-
mo ir jo darbų finansavimo or-
ganizacija. Vliko sąmatos suma
reiškia, kad Tautos Fondas turi
sutelkti tiek lėšų, nes kitaip są-
mata negalės būti įvykdyta.

Nors, laikui bėgant, mes, lie-
tuviai, daromės vis turtingesni,

cinės knygos apie Lietuvą anglų
kalba paruošimo sąlygų; kad
New Yorke leidžiami lietuvių ir
anglų kalbomis Eltos biulete-
niai dabar spausdinami ir eks-
pedijuojami T. Pranciškonų
spaustuvėj.

Vlikui spaudžiant, dr. Domas
Jasaitis, senokai įsipareigojęs
paruošti veikalą apie nacių ge-
nocidą ir apie žydų padėtį Lie-
tuvioj, kreipėsi į visuomenę, ra-
gindamas žmones siųsti žinias
ir dokumentus tuo klausimu.
Tokį pat kreipimąsi paskelbė ir
Vlikas. Atsiliepdami į tai, žmo-
nės pradėjo siųsti laiškus ir do-
kumentus, liečiančius Lietuvos
žydus, jų nacių genocidą ir jų
gelbėjimo akciją. Vlikas prašo
visus, kas tik turi žinių ar do-
kumentų šiuo reikalu, neatidė-
liotinai siųsti juos Vlikui.

Vliko valdyba yra numachi-
susi tikėti pirmą kartą su nauja
JAV LB valdyba ir išsikalbėti
įvairiais klausimais.

Pagaliau pranešė, kad Prano ir
Algirdo Brazinskių apklausi-

bet lygiagrečiai didėja reikala-
vimai: kuriasi nauji fondai, kaip,
pvz., Lietuvių Kultūros Fondas,
Lietuviškos Skautybės Fondas
ir kt. Kiekvienas tų fondų turi
gražius tikslus ir planuoja išsi-
laikyti iš aukų. Kiekvienas jų
atakuoja potencialų aukotoją.
Deja, aukotojų skaičius nedi-
dėja. Tie, kurie, bendrai imant,
aukvoja, turi arba daugiau aukoti,
arba aukom skirtą sumą dalinti
į daugiau dalių.

Manychiau, kad Tautos Fondas
turi vieną privalumą prieš kitus

49, Lietuva-Prancūzija 94-85,
Lietuva-Lenkija 130-94 ir kt.
Verta visus filmus parodyti jau-
nimui ir mokyklom.

Dail. V. Vaičiūčio paroda Jau-
nimo Centro Čiurlionio galerijoje
atidaryta gruodžio 10. Ta proga
žodį tarė S. Endrijonienė, o pa-
rodą apžvelgė Draugo redak-
torius ir moderatorius kun. Pr.
Garšva, MIC. Parodą išstatyta
50 įvairių darbų. Per visą paro-
dos laikotarpį atsilankė apie
tūkstantis meno mėgėjų. Parodą
globojo Jurbarkiečių komite-
tas.

Lietuvių istorijos draugija
Chicago gruodžio 12 atšventė
20 metų veiklos sukaktį. Sukak-
tuvinio minėjimo proga pristaty-
tos dvi naujos knygos iš serijos
“Lietuvių Tautos Praeitis”. To-
kių knygų iš viso išleista 13.
Draugijoj susitelkę istorikai
mokslininkai renka ir spaus-
dina istorinę medžiagą, kurios
istorikai okupuotoj Lietuvoj ne-
gali spausdinti, nes okupanto
verčiami Lietuvos istoriją klas-
toti. Gruodžio 21 A. Rūgytės bu-
te įvyko istorijos draugijos val-
dybos posėdis, kur aptarta drau-
gijos veikla. Reikalų vedėja pa-
teikė plačią draugijos veiklos
apžvalgą ir šventės apyskaitą.
Po posėdžio gausiame istori-
kų susirinkime iš Romos atvy-
kęs prel. dr. Paulius Jatulis
skaitė paskaitą “Romos archy-
vuose istorinė medžiaga apie
Lietuvą”. Nepaprastai įdomi
paskaita. Paskaitininkas susirin-
kusius supažindino su Vatikano
archyvų istorija ir jos turiniu.
Surasti nauji Lietuvos praeitį
liečią istoriniai dokumentai.
Lietuvių istorijos draugijai pi-
rmininkauja prof. dr. J. Jakštas.
Istorijos draugija ruošiasi išleisti
ilustruotą zanavykų monografi-
ją. Monografijai leisti sudaryta
speciali komisija: pirm. moky-
t. Alicija Rūgytė ir nariai — kun.
Jonas Duoba, mokytojai Juozas
Tamulis ir Jonas Kaunas. Mono-
grafijos bendradarbiai yra įvai-
rių sričių žinovai. Straipsnius
ruošia prof. dr. J. Puzinas, prof.

CHICAGO, ILL.

Filmų vakaras, globojamas
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Chicago skyriaus, įvyko gruod-
žio 4 Jaunimo Centro kavinėj.
Balys Brazdžionis parodė tris fil-
mus: “Vergų stovykla prie Ry-
gos”, “Gen. S. Dirmantas” ir
“Lietuva, Europos krepšinio nu-
galėtoja”. Pirmas filmas, slapta
iš Latvijos atgabentas į laisvąjį
pasaulį, rodo sovietų žiaurumus,
kaip žmonės prievartaujami,
kankinami ir šunimis piodomi.
Antras filmas, pagamintas kun.
A. Kezio, pristatė vaizdus iš
nepriklausomos Lietuvos gyve-
nimo — kaip organizavosi mū-
sų savanoriai ir kaip menkai
ginkluoti laimėjo prieš gausenį
priešą. Trečiame filme pavaiz-
duotos 1938 Europos krepšinio
pirmenybės Kaune. Tuo metu
Kauno Sporto Rūmai buvo vieni
moderniškiausių visoje Europoj.
Šventės atidaryme prez. A. Sme-
tona pasakė kalbą. Pro tribūną
pražygiavo atskirų kraštų krepš-
nio komandos su savo vėliavo-
mis. Parodytos kai kurios krepš-
nio žaidynės: Lietuva-Latvija
129-128, Lietuva-Suomija 119-

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-
duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149.
107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-
dos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven
Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.
11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn,
N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia
Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių
direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpi-
namos šermininės bet kurioj miesto daly.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo
krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdir-
bęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo
krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pa-
sinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y.
11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-
riai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-
mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10
Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426
Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos
garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų,
automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax
užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8
val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
11421; VI 7-4477

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by —
SUPERIOR PIECE GOODS CORP., 194 Orchard St. New York, N.Y.:
10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos juų artimiesiems — im-
portuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk-
nelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vi-
nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe-
cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsi-
kinsite!

DALĖ POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., “Friendly Spirits Wines &
Liquors”, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808.
Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir di-
deliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal ima-
mą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant prista-
toma į namus be atskiuro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir
sąžiningas.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir
europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-
tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona,
Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

NEW YORK — Lietuvos atsimi-
nimų valanda, šeštad. 4-5 val.
WEVD 1330 AM ir 97.9 FM.
Music of Lithuania, pirmad.
7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North-
port, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-
4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-
conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary
Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave.,
Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest
P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotu-
ves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus.
Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apy-
linkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887.
Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227
(2 bloki nuo Woodhaven Rūdijos).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426
Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos
garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų,
automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax
užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8
val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
11421; VI 7-4477

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by —
SUPERIOR PIECE GOODS CORP., 194 Orchard St. New York, N.Y.:
10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos juų artimiesiems — im-
portuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk-
nelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vi-
nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe-
cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsi-
kinsite!

Didelio susidomėjimo seime
sukėlė Aušros ir Jono Jurašų
paskaitos apie Lietuvos rusini-
mą, o taip pat dr. Domo Krivic-
ko paskaita apie detentę ir jos
sampratos įvairius aiškinimus
tarptautinėj politikoj.

Seimo proga įvykęs simpo-
ziumas apie Vliko uždavinius
ir sąrangą ateity, kurio modera-
torium buvo dr. Br. Nemickas, o
kalbėtojai J. Valaitis, A. Gurec-
kas ir A. Kasulaitis, ilgai už-
truko ir išvadų dar nepadarė.
Gana išsamiai ir net karštai
buvo diskutuojamas lituanisti-
nių kursų Vilniaus universitete
klausimas. Tas klausimas iški-
lė ryšium su Igno Serafino Vlikui
atsiųstu laišku su IV-os kursų
laidos programa. Per diskusijas
paašikėjo tarybos narių gana
skirtingos nuomonės, todėl iš-
vestinės, iš diskusijų išeinan-
čios, vieningos nuomonės nepa-
siektos. Tam reikalui buvo išrink-
ta ad hoc komisija iš Antano Sa-
balio, Algio Speraško ir Regi-
nos Žymantaitės. Komisija savo
nuomonę pateiks kitam tarybos
posėdžiui.

Pirmininkavo Juozas Giedrai-
tis, Lietuvos Ūkininkų Sąjungos
atstovas, sekretoriavo Jonas Re-
zizgalys, Mažosios Lietuvos Rezi-
stencinio Sąjūdžio atstovas.

(Elta)

TF valdybos pirmininko
pranešimas Vliko seime

Tautos Fondo valdybos pirmi-
ninkas Ignas Gasiliūnas Vliko
seimui 1976 gruodžio 4 Wash-
ingtone, D.C., pateikė tokį prane-
šimą:

“Nors Tautos Fondas forma-
liai yra nepriklausomas, bet
praktiškai jis yra Vliko išlaiky-
mo ir jo darbų finansavimo or-
ganizacija. Vliko sąmatos suma
reiškia, kad Tautos Fondas turi
sutelkti tiek lėšų, nes kitaip są-
mata negalės būti įvykdyta.

Nors, laikui bėgant, mes, lie-
tuviai, daromės vis turtingesni,

CHICAGO, ILL.

Filmų vakaras, globojamas
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Chicago skyriaus, įvyko gruod-
žio 4 Jaunimo Centro kavinėj.
Balys Brazdžionis parodė tris fil-
mus: “Vergų stovykla prie Ry-
gos”, “Gen. S. Dirmantas” ir
“Lietuva, Europos krepšinio nu-
galėtoja”. Pirmas filmas, slapta
iš Latvijos atgabentas į laisvąjį
pasaulį, rodo sovietų žiaurumus,
kaip žmonės prievartaujami,
kankinami ir šunimis piodomi.
Antras filmas, pagamintas kun.
A. Kezio, pristatė vaizdus iš
nepriklausomos Lietuvos gyve-
nimo — kaip organizavosi mū-
sų savanoriai ir kaip menkai
ginkluoti laimėjo prieš gausenį
priešą. Trečiame filme pavaiz-
duotos 1938 Europos krepšinio
pirmenybės Kaune. Tuo metu
Kauno Sporto Rūmai buvo vieni
moderniškiausių visoje Europoj.
Šventės atidaryme prez. A. Sme-
tona pasakė kalbą. Pro tribūną
pražygiavo atskirų kraštų krepš-
nio komandos su savo vėliavo-
mis. Parodytos kai kurios krepš-
nio žaidynės: Lietuva-Latvija
129-128, Lietuva-Suomija 119-

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-
duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149.
107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-
dos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven
Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.
11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn,
N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia
Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių
direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpi-
namos šermininės bet kurioj miesto daly.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo
krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdir-
bęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo
krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pa-
sinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y.
11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-
riai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-
mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10
Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426
Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos
garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų,
automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax
užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8
val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
11421; VI 7-4477

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by —
SUPERIOR PIECE GOODS CORP., 194 Orchard St. New York, N.Y.:
10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos juų artimiesiems — im-
portuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk-
nelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vi-
nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe-
cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsi-
kinsite!

DALĖ POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., “Friendly Spirits Wines &
Liquors”, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808.
Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir di-
deliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal ima-
mą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant prista-
toma į namus be atskiuro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir
sąžiningas.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir
europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-
tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona,
Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

NEW YORK — Lietuvos atsimi-
nimų valanda, šeštad. 4-5 val.
WEVD 1330 AM ir 97.9 FM.
Music of Lithuania, pirmad.
7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North-
port, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-
4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-
conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary
Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave.,
Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest
P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotu-
ves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus.
Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apy-
linkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887.
Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227
(2 bloki nuo Woodhaven Rūdijos).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426
Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos
garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų,
automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax
užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8
val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
11421; VI 7-4477

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by —
SUPERIOR PIECE GOODS CORP., 194 Orchard St. New York, N.Y.:
10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos juų artimiesiems — im-
portuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk-
nelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vi-
nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe-
cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsi-
kinsite!

DALĖ POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., “Friendly Spirits Wines &
Liquors”, 146 E. Main St., New Britain, Conn

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pro-
numerata metam \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kelbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pasitinkant naujuosius

Kiekvienai naujai metais neša mum ir naujus rūpesčius, ką darysime, kaip išliksime gyvi svetimųjų tarpe, kokiais būdais prisiminsime mūsų pavergtą Lietuvą. Tie rūpesčiai yra senai, ateina metai iš metų, bet jie turi būti kasmet per naują permastomi, planuojami, nes nuolat keičiasi aplinkybės.

Išnaudokime situacijas, kurios tik mum pasitaiko, kad kuo plačiau primintume Lietuvą, Lietuvos laisvės. Tokia viena situacija yra Vasario 16. Minėdami ją savo tarpe, stiprinkimės, ryžkimės visiems žygiams dėl Lietuvos laisvės. To dar neužtenka, pasistenkime į šventę įjungti ir kuo daugiau amerikiečių. Kvieskime įtakingus valstybės vyrus, kad jie dalyvautų mūsų šventėje. Pasinaudodami praeitų metų praktika, informuokime spaudą, radiją, gaukime iš įvairių miestų rezoliucijas, kurios skelbia Lietuvos nepriklausomybės dieną, iškabinkime vėliavas prie miesto pastatų. Tai visiems parodys, kad čia gyvena lietuviai ir kad jie yra veiklūs.

Organizaciniai rūpesčiai, kuriuos paveldėjome iš seno, nėra taip paprasti. Yra atsiradę kažkokie ardomieji veiksniai, kurie stengiasi griauti ir niekinti mūsų pagrindines organizacijas. Tai daroma demokratiniais laisvųjų vardu, bet iš tikrųjų tai yra daugiau ambicijų reikalas.

Linkime pagrindinei organizacijai — Lietuviių Bendruomenei — nepasimesti, sustiprėti ir išlyginti visus nesutamus. Mėgėjam protestuoti, ginčytis ir griauti linkime daugiau pakantumo, į visus reikalus pažiūrėti blaiviai.

Visom organizacijom linkime įtraukti kuo daugiau jaunimo. Tegu vyresnieji būna draugiškesni jaunesiems, o jaunieji tegu parodo daugiau ryžto mūsų bendriam reikalui.

Linkime jaunimo organizacijom atsigaivinti ir neleisti, kad jų padaliniai subyrėtų, dingtų

neveikloj. Kur tik pasireiškia neveikla, ten tegu būna pakeisti žmonės. Reikia ieškoti tokių, kurie mokės išjudinti įstrigusius jaunimo veiklos klausimus.

Lietuviškos mokyklos ir toliau lieka mūsų didžiojo rūpesčio. Mokyklose daug kas pasikeitė, pasikeitė ir mokinys. Jis atėjo iš tų šeimų, kurios daugiausia ir namuose kalba angliškai. Tad suprantama, kad vaiko žodynas jau yra siauras. Jam pasidaro ir vadovėliai per sunkūs, nes jie parašyti prieš 15 metų. Ir čia reikia organizuoti naujų vadovėlių rašymą, reikia organizuoti ir naujų mokytojų prieauglį. Vyresnieji ir mokyklos bičiuliai turi palaikyti ir bendrą lietuviško švietimo entuziazmą, kad visi leistų vaikus į lietuvišką mokyklą.

Organizuodami kultūrinę veiklą, rūpinkimės, kad būtų puoselėjama lietuviška kūryba. Rūpinkimės, kad būtų išleista kuo daugiau lietuviškų knygų, kad atsirastų veikalų ir įvairiais mokslo klausimais, ypač puoselėkime Lietuvos istoriją ir apskritai liuanistiką, nes tai pagilins mūsų tautinę sąmonę. Kelkime lietuvišką dailę, lietuvišką muziką, patys domėkimės tais menais ir prisidėkime prie jų išlaikymo.

Sukaktuviniai metai. Šie 1977 metai turi dvi didesnes sukaktis. Vasario 24 sueina 100 metų, kaip gimė rašytoja **Šatrijos Ragana** — **Marija Pečkauskaitė**. Tai senojo dvaro lietuviška atžala, Povilo Višinskio surasta ir atvesta į lietuvių literatūrą. Tai kilnios sielos moteris, spinduliuojanti savo asmenybe, tai gili pedagogė, buvusi mokytoja ir auklėtoja. Pažindami ją, pažinsime ir mūsų praeitį, mūsų pastangas kurti savitą kultūrą.

100 metų nuo gimimo sueina kitam rašytojui **Oskarui Milosza-Milašui**. Jis užaugo svetur, rašė prancūziškai, bet save laikė lietuviu ir Lietuvai daug pasidarbavo. Tai gilios minties poetas, filosofas.

Dažnai susidurdami su asmenimis, turinčiais gausybę pasiteisinimų dėl negalėjimo atlikti mažiausią uždavinį išeivijos lietuviškame gyvenime, negalim galvos nenulenkti naujosios JAV LB krašto valdybos nariam, save įsipareigojusiem intensyviu trejų metų darbui. Į bendruomeninį darbą jie atėjo kviečiami krašto valdybos pirmininko. Sutikimo dirbti neužteko. Jų kvalifikacijos LB tarybos narių buvo sveriamos, ir kiekvienas pareigom buvo tvirtinamas slapto balsavimu, lyg tai būtų apmokami "ministerių" postai su dar didesniu prestižu. Tikrovėj tai žmonės, tik Lietuvių Chartos principais tai darbo bitelės, gerai žinančios, jog visuomeninis darbas susilaukia daugiausia kritikos ir vos trupinių įvertinimo. Krašto valdybos narių indėlis, metam slenkant, dažniausiai užmiršamas arba nustelbiamas LB krašto valdybos pirmininko postui teikiama aureolės.

Naujoji krašto valdyba — pati gausiausioji JAV LB istorijoje. Įskaitant pirmininką, ją sudaro 14 asmenų ir į valdybą ex officio įeinąs Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas. Valdybos amžiaus vidurkis — 49 metai. Du valdybos nariai yra ankstesnės lietuvių emigracijos į JAV atžalos. Profesiniu atžvilgiu penki nariai yra griežtųjų mokslų srities atstovai, du teisininkai, du agronomai, likusieji įtartinai į amerikietiškoją "liberal arts" savoką. Susipažinimui kiek biografinių duomenų.

Feliksas Andriūnas — vicepirmininkas finansų reikalui, 64 metų. Kauno Vytauto Didžiojo universitete baigęs ekonominius mokslus, doktorato siekė Freiburgio Albert Ludwig universitete. Vėliau Vokietijoje studijavo elektroniką, baigdamas technikos mokyklą. Lietuvoj tarnavo finansų ministerijos žinyboj Kaune. Vilniuj maitinimo ir ūkio įstaigoj ėjo vyr. patarėjo pareigas. Dabartiniu metu dirba Sperry Rand Corp. Tremties metais Prancūzų zonoj buvo Baltijo delegacijos gen. sekretorius. Yra Balfio direktorius ir jo tarybos narys. Lietuvoj aktyviai reiškėsi sportiniame gyvenime. Vilniuj vadovavo Kūno Kultūros Rūmų vandens ir žiemos sporto komitetui. Gyvena prie Philadelphijos.

Algirdas M. Budreckis — vicepirmininkas ryšių palaikymui su lietuviškai nekalbančiais tautiečiais, 39 m. Istorijos daktaras, šiuo metu dirbąs

SUSIPAŽINKIM SU NAUJĄJA JAV LB KRAŠTO VALDYBA

ALGIMANTAS S. GEČYS

Commonwealth of Massachusetts. Plačiai reiškiasi visuomeniniame gyvenime. Yra buvęs Vliko valdybos nariu, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio nariu, SLA sekretorium ir reikalų vedėju, Liet. Stud. S-gos centro valdybos nariu, Tautinės Sandaros izdo globėjas. Priklauso prie Lietuvos vyčių, korporacijos Neo-Lithuania, Am. Liet. Tautinės Sąjungos, Bostono Lietuvių Bicentennial komiteto vicepirmininkas. Mokslinių veikalų autorius, suredagavęs knygą "Lithuanians in America — a Chronology and Fact Book", kurią, JAV LB tarpininkaujant, išleido Oceana leidykla. Spaudos bendradarbis. Gyvena prie Bostono.

Rimas Česonis — pirmasis vicepirmininkas, 39 m. Baigęs diplomatinį mokslų studijas Maryland universitete. Dirba General Electric bendrovėj, kur eina verslo skyriaus administratoriaus pareigas Philadelphijos rajonui. Bendruomeninėj veikloj yra buvęs Grand Rapids apylinkės pirmininku ir vicepirmininku pereinęs kadencijos krašto valdyboj. Sėkmingai reišk

Algimantas Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas. Nuotr. K. Čikoto

kiasi amerikiečių politiniame gyvenime. Dvejus metus vadovavo LB paskelbtam spaudos vajui. Gyvena prie Philadelphijos, New Jersey valstijoje.

Jonas Činga — vicepirmininkas JAV Vakarų valstijom, 61 m. Baigęs žemės ūkio akademiją Lietuvoj. Dirbo kaip rajono agronomas ir žemės ūkio mokyklos vedėjas. Emigravęs į Kanadą, buvo vienas iš Winnipeg LB apylinkės steigėjų ir jos pirmininkas. Persikėlęs į Los Angeles, pirmininkavo vietos LB apylinkės valdybai ir Vakarų apygardos valdybai, kurioj tebesireiškia ir dabar. Verčiasi nekilnojamo turto pardavimu bei administravimu. Gyvena Los Angeles. Sutikdamas įeiti į valdybą, šio straipsnio autoriui jis rašė: "Tikiu į Bendruomenės idėją ir jos istorinę užduotį už tėvynės ribų."

Juozas Gaila — JAV LB kultūros tarybos pirmininkas, 46 m. JAV aukštųjų mokyklų auklėtinis, profesija chemikas, Seagrām bendrovėj dirbąs skyriaus vadovu pareigose. Studijų metais aktyviai reiškėsis studentų organizacijų ir sporto srityse. Yra buvęs LB Baltimorės apylinkės pirmininku, krašto valdybos vicepirmininku VI-ojo LB taryboj ir krašto v-bos pirmininku pereinęs kadencijos metu. Bendradarbiauja spaudoj. Tiesaus žodžio pasakyti nebijąs kalbėtojas. Naujųjų metų pradžioj tarnybos sumetimais persikelia gyventi į Baltimorę.

Antanas Gailiūsis — sekretorius ir reikalų vedėjas, 70 m. Teisininkas, pedagogas, šiuo metu garbingo amžiaus sulaukęs pensininkas. LB veikloj yra buvęs Pauliaus Lietuvio administratorium, PLB sekretorium, taip pat sekretorium paskutinės kadencijos krašto valdyboj. Anksčiau gyvenęs Clevelande, prieš keletą metų persikėlė į Philadelphiją, kur įsijungė į ateitininkų ir bendruomeninę veiklą.

Modestas Jakaitis — vicepirmininkas JAV Vidurio valstijom, 46 m. Aukštąjį mokslą išėjęs JAV-ėse. Studijavo matematiką (bakalauro) ir "sistemų" inžineriją (magistras). Šiuo metu vadovauja savo įmonei. Ilgametis

skautų darbuotojas, tarybos narys, buvęs Lemonto apylinkės ir Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas. JAV LB atstovas mokslo ir kultūros simpoziumui ruošti komitete. Gyvena prie Chicagos.

Bronius Juodelis — JAV LB švietimo tarybos pirmininkas, 51 m. Gimnaziją baigęs Lietuvoj, ekonomijos studijas pradėjo Tuebingeno universitete ir jas baigė Illinois universitete. Vėliau studijavo pedagogiką, išgydamas bakalauro ir magistro laipsnius. Dirba administratoriaus ir komercijos mokytojo darbą amerikiečių mokykloj. Buvęs Liet. Stud. S-gos centro valdybos narys, skautų ilgametis darbuotojas (Brolijos vyr. skautininkas 1963-67), lituanistinės mokyklos mokytojas, V-osios lietuvių tautinių šokių šventės komiteto pirmininkas. Gyvena prie Chicagos.

Danutė Muraškaitė — valdybos narė socialiniam reikalui, 29 m. Yra baigus Holy Family kolegiją bakalaures ir Villanova universitetą magistrės laipsniais. Aktyviai reiškėsi Liet. Stud. S-goj, studentuose ateitininkuose, Philadelphijos pabaltiečių organizacijose ir Liet. Moterų Klubų Federacijos vietos klube. Dirba bibliotekininės darbą veteranų administracijoj. Krašto valdybos veikloj rūpintis padėti lietuviams gauti paramos iš federalinių ir vietinių valdžios įstaigų. Gyvena Philadelphijoje.

Antanas Novasitis — vicepirmininkas juridiniam reikalui. Advokatas, teisių mokslų daktaras. Veiklus amerikiečių politiniame gyvenime. Philadelphijos miesto respublikonų centro komiteto valdybos narys, Philadelphijos tautinių grupių tarybos pirmininkas. JAV prezidento yra paskirtas į VISTA organizacijos patariamąją tarybą. Paskutinių dviejų LB krašto valdybų kadencijų metais darbavosi krašto valdyboj. Gyvena Philadelphijoje.

Balys Raugas — vykdomasis vicepirmininkas organizaciniam reikalui, 61 m. Lietuvos karininkas, Lietuvoj studijavęs teisę, šiuo metu dirba naujai įgy-

(nukelta į 4 psl.)

Neužmiršamas JULIJONAS

PAULIUS JURKUS

3

Taip nutiko, kad Hanau stovykloj po kažkokio suvažiavimo ar konferencijos patekom į vieną kambarį nakvoti. Nors mes ir nebuvo tokie artimi bičiuliai, bet kalbos mum užteko.

Dabar Julijonas buvo lyg nebe tas. Toks susimąstęs, lyg kažkas jį slėgtų. Daug vėliau, po kelerių metų, paaiškėjo, kas buvo jam nutike.

Kai iš Lietuvos prasimušė į Vakarus partizanas Daumantas Juozas Lukša, kurį laiką jis gyveno pas Julijoną. Iš pirmųjų šaltinių Julijonui perdavė nuotaikas, kas dedasi krašte. Pasakojo pamažu, vaizdavo įvairiausius nuotykius, herojinius žygius. Ir tie pokalbiai, tas Daumanto buvimas jo bute padarė savo. Julijoną pradėjo graužti sąžinė, kodėl jis dabar sėdi šiltame name, kai jo draugai kovoja gariose. Juk jis yra karininkas, davęs priesaiką, o dabar pabėgęs.

Taip Julijonas apsisprendė grįžti į kovojančią Lietuvą ir įsijungti į partizanų eiles. Mintimis sugrįžti buvo lengva, bet

kaip reikia grįžti kaip laisvės kovotojui?

Apsisprendęs jis ir buvo dingęs iš visuomenės tarpo. Jis buvo išvykęs į kažkokią slaptą mokyklą. Kur tas buvo, nežinau. Jis ten buvo parengtas, apmokytas, kaip naudotis radijo aparatu, kaip šokti su parašiotu.

Ir dabar toj Hanau stovykloj jis man staiga tarė:

— Buvau Lietuvoj.

Tai be galo mane nustebino. Kaip tai galėjo būti? Tai buvo neįmanoma — nukeliauti ir grįžti. Ne, ne!

Tada jis trumpai paminėjo, kad jis yra atlikęs specialių apmokymą ir sakinį baigė:

— Į Lietuvą palydėjau žmogų.

Tada jis papasakojo labai įdomią ir šurpią istoriją. Kai jis baigė apmokymą, buvo parinktas palydėti žmogų į Lietuvą. Kas tas žmogus buvo, jis neminėjo. O gal buvo ir ne vienas. Turėjo jį skristi lėktuvu. Nesakė, iš kur pakilo, kieno buvo lėktuvas, kas jį valdė. Lakūnas buvęs irgi gerai parengtas tokiam žygiui, ge-

rai pažino geografiją.

Iki Danijos skridę paprastai. Perskridus Daniją ir pasiekus Baltijos jūrą, lėktuvas pradėjęs leistis. Žemyn ir žemyn. Ties linija, kur Nemunas įteka į Kuršių marias, lėktuvas staiga pasuko į dešinę ir ėmė skristi visai pažemiu. Pasiekė Nemuno vagą ir tada ta vaga tiesiai į rytus, į Kauną.

Buvo naktis ir mėnesiena. Iš lėktuvo matėsi, kaip Nemune raibuliuoja bangėlės, kaip žaidžia mėnulio atspindžiai. Ir tai pradėjo jaudinti keleivius.

Taip skrisdami pasiekė Kauną. Čia Julijonui buvo tiesiog trenkiantis išpūdis. Kauną jis taip gerai pažino, čia gyveno, studijavo ir dirbo. Dabar Kaunas čia pat. Mato apšviestas gatves, mato net žmones, kaip jie vaikšto gatve. Rodos, pats norėjai šokti iš lėktuvo ir įsimašyti į žmonių tarpą.

Ties Kaunu lėktuvas aštriu kampu pasuko į pietus. Lėktuvas skrido į Kazlų Rūdos miškus. Tai buvo paskutinės minutės lėktuve. Buvo paskutinės komandos pasirėngti šuoliui.

Julijonui čia teko asistento pareigos. Reikėjo viską parengti, atidaryti duris, išleisti šokantį ar šokančius. Gal buvo ir koks krūvis, kurį turėjo išmesti. Paskui uždarė duris. Žemai po jų kojomis dumsėjo tamsi ir neapžvelgiama giria.

Lėktuvas vėl apsisuko ir nusukubėjo į Nemuno vagą. Taip pat skrisdamas žemai vaga, kad

jo nepagautų radarai, jis skubėjo į vakarus, į Kuršių marias, į Baltijos jūrą.

Kai buvo Baltijos jūroj, visi lengviau atsikvėpė. Misija buvo pasisekusi. Dabar reikėjo grįžti tik į bazę. Tą pačią naktį jie ir grįžo, iš kur išskrido.

Kai jis tai pasakojo, labiausiai sustojo ties Kaunu. Tai padarė jam nepaprastą išpūdį, tai savotiškai sužeidė jį. Ir man padarė tai labai didelį išpūdį. Mes visi

gyvenome nostalgija, ilgėjomės namų, to paties Kauno ir Vilniaus. Ir štai jis ten buvo ir pasakoja apie gatves, žmones. Tai tikrai nepaprasta!

Nesiteiravau jokių detalių. Užteko ir to, ką jis papasakojo.

-o-

Manau, kad tai buvo paskutinis mūsų susitikimas. Jis vėl dingio iš viešojo gyvenimo. Nebėrašė apžvalgų Žiburiui. Nežinau, kur jis buvo. Gal jis ir ap-

silankė į Delegatūrą, gal vertė visą reikalingą medžiagą į anglų kalbą. Tikriausiai jis buvo joj Vli-ke ir ten dirbo Eltoj. Gal jis buvo dar kartą nuskrیدęs į Lietuvą ir vėl grįžęs.

Tuo metu jis ėjo per paskutinį savo abejonių laikotarpį. Į Lietuvą grįžo pats Daumantas Juozas Lukša. Nepasinaudojo jis pabėgėlio teisėmis, geriau pasirinko sunkią laisvės kovotojo dalį.

Tuo metu iš Vokietijos stovyklų vyko masinė emigracija. Vieni važiavo į Australiją, kiti į Kanadą, o didžiausia dauguma į Ameriką. Visi buvo susirūpinę savo reikalais, savo persikėlimu. Taip ir man nutolo Julijonas, nes jo niekur nemačiau, niekur nesutikau. 1950 rudenį ir aš išvykau iš Vokietijos ir išlipau New Yorko uoste.

Julijono prisiminimus atvežė prof. Juozas Brazaitis, kuris į Ameriką atvyko 1952 sausio mėnesį. Daug pasakojo apie jį. Pasakojo ir apie tai, kaip jis buvo parengtas kelienei į Lietuvą, kaip jis sakydavo, į kraštą.

Į Lietuvą jis grįžo 1951 balandžio 19. Buvo nuleistas į tas pačias Kazlų Rūdos girias. Bet neilgai jam teko veikti. Jis buvo išduotas. Jo bunkeris buvo apšviestas enkavedistų. Išėjus nebuvo jokios.

(nukelta į 4 psl.)

Prof. Ženonas Ivinskis (kairė) ir žurnalistas Julijonas Būtenas ateitininkų ekskursijoje ant Reino laivo. Nuotr. V. Maželio

1

2

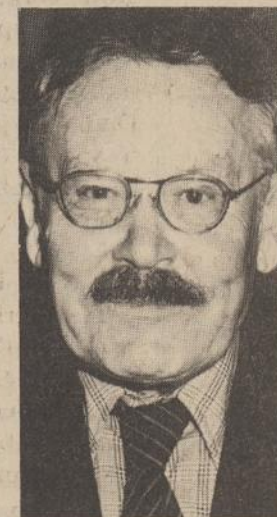
3

4

5

6

7

- JAV LB VIII-OJI KRAŠTO VALDYBA**
1. Feliksas Andriūnas — vicepirmininkas finansų reikalams.
 2. Algirdas M. Budreckis — vicepirmininkas ryšių palaikymui su lietuviškai nekalbančiais tautiečiais.
 3. Rimas Česonis — pirmasis vicepirmininkas.
 4. Jonas Činga — vicepirmininkas JAV Vakarų valstijom.
 5. Juozas Gaila — JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkas.
 6. Antanas Gailiusis — sekretorius ir reikalų vedėjas.
 7. Modestas Jakaitis — vicepirmininkas JAV Vidurio valstijom.
 8. Bronius Juodelis — JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkas.
 9. Danutė Muraškaitė — valdybos narys socialiniam reikalams. (Nuotrauka negauta).
 10. Antanas Novasitis — vicepirmininkas juridiniams reikalams.
 11. Balys Raugas — vykdomasis vicepirmininkas organizaciniam reikalams.
 12. Bronius Vaškaitis — protokolų sekretorius ir narys informacijai.
 13. Aušra Zerr (Mačiulaitytė) — Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkė.
- Visos nuotraukos, išskyrus 4, 9, — K. Čikoto

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

8

9

10

11

12

13

SUSIPAŽINKIM SU NAUJĄJA JAV LB KRAŠTO VALDYBA

(atkelta iš 3 psl.)

tojų metalurgijos profesijoj. Buvęs Philadelphijos lietuvių tremtinių draugijos pirmininkas, sėkmingai perorganizavęs ją į LB apylinkę ir jai pirmininkavęs. Taip pat yra buvęs LB Pietryčių apygardos pirmininku, Pietryčių apylinkės pirmininku ir krašto valdybos vicepirmininku paskutiniosios kadencijos metu. Bendradarbiauja lietuvių spaudoj. Gyvena prie Philadelphijos, New Jersey valstijoj.

Bronius Vaškaitis — protokolų sekretorius ir narys informacijai, 64 m. Baigęs Dotnuvos žemės ūkio akademiją — agronomas, JAV dirbęs chemiku prie tyrimų. Dabartiniu metu pensininkas. Veiklus ateitininkas, vienas iš produktyviųjų vietos spaudos bendradarbių, rašęs vietos gyvenimo ir kultūrinėmis temomis. Gyvena Philadelphijoj.

Aušra Mačiulaitytė-Zerr—JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė. Baigęs Einsteino kolegijoj gailestingos sesers mokslus, išimtinai atsideda šeimos auginimui. Viena iš veiklių jauniosios kartos visuomenininkių. Buvusi LB Philadelphijos apylinkės pirmininkė, dvi kadencijas krašto valdybos vicepirmininkė, JAV LB informacinės tarnybos vadovė. Lietuvių atstovė Philadelphijos Bi-

centennial komitete. Reprezentavo LB-nę įvairiose amerikiečių konferencijose ir valdžios įstaigose. JAV prezidento paskirta į cenzo komisiją. Gyvena prie Philadelphijos.

Bendruomeniniai vienetai ir lietuviškoji visuomenė yra pradžiai savo talka, dėmesiu ir pakanta lengvinti naujosios krašto valdybos narių darbo našta.

PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAMAI

Pirmieji lietuviai emigrantai, norėdami palaikyti glaudžius ryšius bei, nelaimei ištikus, suteikti vieni kitiem pagalbą, steigė pašalpinis klubus. Šiuo metu lietuvių centrai yra dar labiau reikalingi, nes mūsų veiklos barai yra kur kas platesni. Tokio centro reikalas Philadelphijos ir apylinkių lietuviams yra labai aktualus.

Susirinkę po antrojo pasaulinio karo, Philadelphijoj radom 6 gerai veikiančius klubus. Laiko tėkmėj jie greit tirpo, ir šiuo metu liko tik vienas, esąs 2715 E. Allegheny Avenue. Tai stiprios struktūros dviejų aukštų su rūsiu namas. Turi 3 erdvas sales ir 2 virtuves.

Šiuose namuose buvo minimi džiugūs ir liūdni Lietuvos įvykiai. Įvairiems reikalams surinktos didžiulės sumos pinigų. Juose lankėsi prez. Smetona, Darius ir Girėnas, dr. Šliūpas ir daugelis kitų žymių asmenų.

Pašalpinis klubas šiomis Erdvomis, istoriniu atžvilgiu garsiomis patalpomis naudojosi nuo 1907. Prie jo įsteigimo daug pasidarbavo Jonas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento brolis, dr. Ignacas Klimas, Kazys Žadeikis, Tadas Dudis, Ignacas Liepa ir kiti.

Lietuvių Bendruomenėj kilo didelis ryžtas šį mum toki reikšmingą klubą būtina išlaikyti ir padaryti kultūrinį centrą. 1975 sausio 27 pakeisti įstatai, ir buvęs pašalpinis klubas pavadintas Lietuvių namais, kurie pradėti tvarkyti akciniais pagrindais.

Patalpų vidus bei inventorių neatitiko šių dienų modernaus žmogaus reikalavimų. Tuoj buvo paskelbtas akcijų išpardavimo vėjus, į kurį visuomenė reaguavo palankiai, nes žinojo, jog buvęs klubas yra blogoj finansinė padėty. Gana greitai lai-

ku už akcijas surinkta 16,000 dol.

Tokiū būdu įvykdyta kapitaliniai remontai, kainavę apie 23,000 dol.: uždėtas naujas stogas, gražiai sutvarkytas prieangis, vyrų bei moterų kambariai, laiptai, padidinta scena, sumoderninta virtuvė, įsigyta 25 apvalūs stalai, 152 kėdės, dalis virtuvės inventorių ir t.t.

Daug kas buvo padaryta talkos būdu. Lietuvių namų lankytojai stebėjosi gana trumpu laiku įvykdyta pažanga. Tačiau namų remonto fondas atsirado sunkioj būklėj. Dar liko daug ką padaryti: apatinėj salėj įvesti vėsinimą, įdėti naujas grindis, įrengti šalto maisto paruošimo centrą, baigti moderninti virtuvę, įsigyti jai trūkstamą inventorių ir atlikti kitus svarbius darbus. Tam reikia gana daug pinigų.

Lėšom sutelkti, vadovaujant namų prezidentui Vincui Šalčiūnui, tarybos pirmininkui Gediminui Surdėnui ir LB krašto valdybos pirmininkui Algimantui Gečiui, suformuojamas piniginio vajeus komitetas, kuris iki sausio 29 bandys sutelkti bent 15,000 dol.

Piniginis vajeus bus baigtas didžiuliu balium bei iškiliu koncertu. Ta pačia proga bus atšvesta ir 70 m. klubo — Lietuvių namų sukaktis. Namų vadovybė tikisi, kad lietuviškoji visuomenė supras reikalo svarbą ir noriai pirs akcijas. Prieš porą metų namai buvo įvertinti 42,000 dol. Šiuo metu jų vertė jau siekia apie 100,000 dol. Tokiu būdu, perkant akcijas, nėra rūšy esančio baro, parengimų, nuomų už sales, sekmadieniais rengiamų pietų. Namų vadovybė labai pageidauja, kad lietuviai vestuves, banketus, šeimos šventes ir kitokias vaišes rengtų tik Lietuvių namuose.

Šiam fondui papildyti suruoštas Naujų Metų sutikimas, o balandžio 16 rengiamas New Yorko vyrų choro Perkūno pavaros koncertas ir foto darbų paroda.

Šiuo metu Lietuvių namai turi 220 narių, iš kurių 103 yra akcininkai, o 117 — buvusio pašalpinio klubo nariai. Valdybą sudaro: prez. Vincas Šalčiūnas, vicepirm. Vytautas Matonis, sekr. Gediminas Dragūnas, izd. Juozas Lukas ir kas. Petras Didelis. Baro kontrolieriais yra Albinas Bendžius, Stasys Koženiauskas ir Antanas Paštenis. Į direktorių tarybą įeina: G. Surdėnas, V. Volertas, A. Krūšinskas, A. Mašalaitienė, J. Matonienė, A. Danta, A. Zerr-Mačiulaitytė, A. Novasitis ir V. Radikas.

Vajeus šūkis — "Aukokime arba aukokimės!" Kitais žodžiais tariant, gausiai pirkime akcijas arba darbu talkinkime Lietuvių namų remonto darbuose.

B.V.

JAV LB SIDABRINIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės 25-tosios sukakties minėjimas Philadelphijoj įvyks sausio 15, šeštadienį, 7 val. vakaro, Lietuvių Namuose (2715 E. Allegheny Ave.). Minėjimą rengia Philadelphijos ir Pietinės New Jersey LB apylinkių valdybos.

Į minėjimą atvyks ir trumpą kalbą pasakys vienas iš pagrindinių LB Amerikos kūrėjų, jos inkorporatorius JAV valdžios įstaigose, dr. Petras Vileišis. Tai ugningas kalbėtojas, bendruomeniniam darbe ir šiandieną gyvai besireiškiantis. Meninę dalį atliks viešnios iš New Jersey — solistė Irena Stankūnaitė ir dailiojo žodžio menininkė Irena Vėblaitienė. Minėjimo metu LB specialiai atžymės veikliuosius bendruomenininkus ir visuomenės darbuotojus. Po trumpo akademinės ir meninės dalies bus pasilinksminimas, grojant geram orkestrui. Visuomenė kviečiama minėjime dalyvauti.

Atkreiptinas visuomenės dėmesys, jog LB sukakties minėjimas oficialiai pradedamas savaitę anksčiau. Sausio 9, sekmadienį sukaktis bus atžymėta Šv. Andriejaus parapijoj lietuviškų mišių metu. Tą pačią dieną Lietuvių Bendruomenės Balso radijo valandos metu (programa nuo 1977 pradžios transliuojama sekmadieniais, 1:30 min. p.p.) LB gyvybiniais klausimais kalbės dr. Vincas Maciūnas, pirmosios JAV LB tarybos narys.

ASG

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

Lietuvių Moterų Klubų Federacija yra grandinė laisvajam pasauly susikūrusių klubų, kurie savo veikimą pasirenka pagal vietos lietuvių gyvenimo sąlygas. Šalia darbo savo kolonijose klubai turi dalyvauti ir Federacijos bendro uždavinio vykdydame — išlaikyti Lietuvos bylą gyvą tarptautiniame forume. To siekiama nuolatiniu laiškų rašymu laisvojo pasaulio kraštų įstatymų leidėjam ir valdžios pareigūnams bei dalyvavimu tarptautinėse moterų organizacijose. Pastaraisiais metais LMKF ypač daug dėmesio skiria naujų lietuvių pabėgėlių iš sovietų vergijos reikalų gynimui.

Prie šios organizacijos gali priklausyti visos savo tautai įsipareigojusios lietuvės, be pažiūrų, profesijos ar išsilavinimo skirtumų. LMKF nėra feministinio atspalvio organizacija, kuri šiandien Amerikoj daug; tai yra organizacija, kuri stengiasi išnaudoti šiuo metu pasauly susidariusias palankias sąlygas išgirsti moterų balsui.

LMKF turi 11 klubų Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kelias atstovybes Pietų Amerikoj ir Vakarų Europoj ir 7 klubus Vokietijoj. Londono Lietuvių Moterų Sambūris ir Australijos Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija yra LMKF narės.

Šie visam laisvajam pasauly gyvuoją lietuvių moterų sambūriai yra įnešę didžiulį įnašą į lietuviškosios išeivijos kultūrą, politinę ir karitatyvinę veiklą.

Pradedant naujuosius, 1977, metus, malonu prisiminti, kad JAV LMKF moterys buvo labai aktyvios, išnaudodamos Bicentennial minėjimo įvykius propaguoti Lietuvos ir Amerikos lietuvių vardui. Klubų narės surengė daug lietuviškos tautodailės parodų, dalyvavo rengiamuose paraduose, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir gintaru, demonstravo lietuviškus tradicinius patiekalus etninių mugių metu, daugelio miestų viešosiose įstaigose papuošė lietuviškais šiaudinukais Kalėdų eglutes, išplatino daug informacinės medžiagos apie Lietuvą. Daugeliu atvejų jų veikla buvo aprašyta amerikiečių dienraščiuose.

Federacijos klubai buvo labai aktyvūs ir vietos lietuvių kolonijų gyvenime, ruošdami paskaitas, koncertus, minėdami metines šventes pagal lietuviškas tradicijas. Iš renginių pelno daug aukota lietuviškiems veiksniams ir organizacijoms, spaudai, radijo valandėlėm, Vasario 16-osios gimnazijai, tau-

tinų šokių šventei, lietuvių reprezentacijai eucharistiniame kongrese, Suvalkų trikampio lietuviams, Vokietijoj likusiems mūsų seneliams ir ligoniams ir tt.

General Federation of Women's Clubs suvažiavime Philadelphijoj Federacijai oficialiai atstovavo Galia Žilionienė; jai talkino didelis rytinės Amerikos pakrantės klubų narių būrys, kuris, pasipuošęs tautiniais drabužiais, dalyvavo International Clubs Day programoj, dalino propagandinę literatūrą ir stengėsi užmegzti asmeniškus ryšius su tarptautinėmis delegatėmis.

Federacijos valdybai raginant ir koordinuojant, klubai parašė šimtus laiškų mūsų disidentų šeimų reikalais, baltam rūpimui Helsinkio konferencijos nutarimų interpretavimo reikalu ir vėliau "Sonnenfeld doktrinos" audros metu. Į tuos laiškus sulaukta daug teigiamo dėmesio iš Amerikos įstatymų leidėjų bei valdžios žmonių.

LMKF Vokietijoj turi apie 200 narių. Organizacijos tikslas yra atkreipti vokiečių visuomenės dėmesį į Lietuvos reikalus ir išlaikyti tautinę sąmonę lietuvių jaunooj karto. Klubai ypač stengiasi padėti Vasario 16-osios gimnazijai, remdami jos iš toli suvažiavusius mokinius finansškai ir moraliai, atostogų metu juos apgyvendindami lietuviškose šeimose ir tt. Beveik visi klubai reguliariai rengia lietuviškas kūčias, Kalėdų eglutes ir Motinos dienos minėjimus, lanko ligonius ir senelius ir rūpinasi lietuvių kapų priežiūra.

LMKF Jungtinėse Amerikos Valstybėse turi daugiau kaip 600 narių. Tankiausias klubų tinklas yra rytinėj Amerikos pakrantėj. Didžiausi ir veikliausi klubai yra Chicagoj ir New Yorko dėl tuose miestuose susisipietusio didžiausio lietuvių tremtinių skaičiaus.

Pagal nusistovėjusias moterų organizacinės veiklos tradicijas Lietuvoj, LMKF šiame krašte atkūrė lietuviškos Lietuvos gyvenimė pirmavosios moters veiklę. Jos davė Federacijai statutą, gaires ir stilių. Deja, jų labai maža belikę gyvyjų tarpe. Federacijos vadovavimo darbą tęsia senųjų mūsų veikėjų įkvėpta ir išauklėta moterų karta, kuri šį kraštą pasiekė pačiam savo gyvenimo pajėgume. Deja, ir šios moterų kartos energiją laikas ir amžius pamažu ima pakirsti. Naujuosius metus pradedant ir ateitį planuojant, pirmoji užduotis yra įtraukti į LMKF

(nukelta į 5 psl.)

Sporto paraštė NUOSAVOJ PASTOGĖJ

Patirtis vis iš naujo stiprina išmintingą posakį: Kas nedirba, tas neklysta. Betgi tas posakis gali būti muilo burbulas, jei klaidos kartojamos, iš jų nesimokoma. Pasitaiko, kad informacija, net iš patikimų šaltinių, susyruoja, ir dėl to rašytas žodis netiksliai nuskamba.

Kai 1941 karo banga praslinko per Lietuvą, skaičiuota, kiek žuvo sportininkų. Žinios atrodė tikslios — iš Kūno Kultūros Rūmų pareigūnų ir sportininkų, kurie žinomi savo santūrumu. Latvių laikraštį Sporto Pasaule (Rygoj) pasirodė reportažas iš Lietuvos. Vieno pastraipoj išskaičiuotos karo aukos. Tarp tokių paminėtas stalo tenisininkas Bronius Garunkštis. Ačiū likimui, jis nežuvo. O dabar, po 35 metų krūvio, Garunkštis, kaip inžinierius, jau ne kartą yra apskridęs žemės rutulį.

Aplink tenisą

Viešėdamas Malajų pusiasalį, 1976 birželio Garunkštis atsiuntė lapą iš Kuala Lumpur dienraščio New Straits Times. Ten rašinyje apie tenisininką Vitą Gerulaitį, kuris Wimbledonne buvo nugalėjęs 1975 Anglijos meistrį Ashe (JAV). Nemažai eilučių apie Gerulaitio automobilį. Net ir antraštė — „Now Vitas plans to buy Ferrari“ (Dabar Vitas planuoja pirkti Ferrari). Iš teksto sužinom, kad tenisininkas anksčiau yra turėjęs Lamborghini, o dabar važinėja baltu Rolls Royce. Buvo laikai, kai lietuviai, pagal Kazio Borutos „Baltaragio maloną“, didžiavosi obuolmušiais žirgais. Dabartiniais laikais teniso pažiba Gerulaitis laksto motorizuotu žirgu.

Taip, tenisė dabar daug įdomybių. O praeitį? 14-tam amžiuje Anglijos karalius Edvardas III tenisą buvo iš viso uždraudęs. 1396 Canterbury vienas pilietis buvo pakartas, nes nepaisė karališko draudimo. Profesionalizmas nėra koks naujas išradimas — Anglijos karalius Henrikas VIII 1509 mėgo žaisti tenisą iš pinigų.

Jei Malajuose rašo apie Gerulaitio automobilines užmačias, tai latvių laikraštis Laiks (Brooklyn) spalio 9 laidojo apie Vitą skelbia kaip sporto skyriui tin-ka — vien apie pasiekimus tenise. Paminėta ir sesuo Rūta Gerulaitytė, JAV 1976 pirmenybėse Forest Hills moterų vienetė, po kelių pergalių, pralaimėjusi pusiaubaigmininkei Jausovec (Jugoslavija).

Laiks pasirodo du kartus per savaitę ir kiekvieną laidojo spor-

tui skiria dvi skiltis. Sporto skyrius yra aukšto lygio — rašiniai, žinios be patoso, jaučiama profesionalo tvarkytojo ranka. Redaguoja Vilis Čika.

Sportiniai archyvai

Berašant būtinai bent šiek tiek archyvas. Ne, ne viskas turi būti pageltę puslapiai. Nutinka, kad ir praeitųjų metų įvykiai kur nors iškraipomi, tad būtina patikrinti. Metai po metų gausėja archyvinė medžiaga (ištraukos, nuotraukos, leidiniai). Kalbant apie archyvus, Zueriche gyveną Stepas ir Elena Garbačiauskai, sporto Lietuvoj pradininkai, turi patį didžiausią, ypač iš pirmojo laikmečio Kaune ir kitur.

Garbačiauskai turi šimtus nuotraukų, iškarpų, dokumentų. Turi pirmųjų Lietuvos futbolo pirmenybių medalį (Šodės dovana), pirmųjų Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybių 1921 taures (Ministerių kabineto pirkinys), pirmųjų tarpvalstybinių futbolo rungtynių 1923 (Lietuva-Estija) estų dovaną — si-dabrinę taurę ir daug kitų įdomybių.

Buvo laikai, kai atsilikusi visuomenė tuos, kurie linko į sportą, vadino išdykėliais, pramušgalviais, net pasileidėliais... Tokių tarpe rikiuotas pirmasis Lietuvoj lėktuvų konstruktorius Dobkevičius, be to, Anbo lėktuvų konstruktorius ir vėliau karo aviacijos viršininkas generolas Gustaitis, transatlantinis lakūnas Darius — tie išdykėliai išėjo į žmones!

Šiapus Atlanto gausių lietuvių sporto archyvą turi šachmatininkas Kazys Merkis Bostone.

Talkininkai ir spauda

Be archyvų, gelbsti talkininkai. Garbačiauskas iš Zuericho siunčia pluoštus iškarpų iš šveicarų spaudos. Darbininko redaktorius T. Kornelijus Bučmys, OFM, bevažinėdamas po užjūrį, iš Romos atsiuntė lapą iš dienraščio Il Messaggero — ten išpašyti modernūs sportininkų siluetai.

Europinius sporto laikraščius galima gauti New Yorko miesto širdy Manhattane — tik mokėk kalbas. Paryžiaus sporto dienraštį L'Equipe (vienas iš geriausių sporto laikraščių pasauly) gauni kitą rytą. Oro keliu atskuta ir vokiečių Kicker (iš Nuembergo), abu italų dienraščiai: La Gazzetta dello Sport (iš Milano) ir Corriere dello Sport (iš Romos). Amerikiečių, kad ir didžiojo, spaudoj žinių iš Europos reta, nebent kur amerikiečiai įvelti. Kai kurie sporto veteranai

New Yorke ir apylinkėse apie europinį sportą gerai informuoti — seka kontinento spaudą. Visad džiugu susitikti Algirdą Daukšą — jis tartum vaikščiojanti sporto enciklopedija. Gaila, kad jau neberašo į lietuvių laikraščius.

Kas už ką?

Tie, kurie nuolat seka europinį sportą, pavyzdžiui, futbolą, nejučiomis turi savo mėgstamas komandas — tada esą įdomiau. Nebūtinai jie pasirenka pačius stipriuosius klubus.

Kaip paaiškinti, kad vienas futbolo mėgėjas Skotijos pirmenybėse praeina pro Glasgovo didžiūnus Celtic ir Rangers ir pasirenka kitas dvi vienuolikes — East Five ir Queen of the South (jų dažniausiai nėra nė aukštojo lygio). Gal vardai patrauklūs, kas žino? Kitas džiaugiasi ir liūsta su Liverpool FC Anglijos pirmenybėse — mėgėjas jaunesnio amžiaus ir jo pasirinkimą nulėmė pamėgtieji dainininkai Beatles (iš to pat miesto).

Dar kitas yra studijavęs Karlsruhe mieste, tad jo komanda Vakarų Vokietijos pirmenybėse Karlsruhe SC. Kurie kažkada yra gyvenę Vienoje, tu komandos būna Rapid ar Austria (legendarinio Sindelaro vienuolikė). Rapid dar ir dėl to, nes toji komanda yra žaidusi Kaune, o vidurio puolikas Binderis nėra išblėsęs atmintį.

Katalikai Skotijoje...

Glasgovo Celtic ir Rangers — du futbolo galiūnai, kurie, pakaitomis daug metų pirmuoja Skotijoje. 1976 pabaigoj nuskardeno žinia, jog Glasgove religinė taika. Jei Celtic eilėse (katalikai) jau eilė metų žaidė ir protestantai, tai Rangers (protestantai) tik dabar, po 103 metų veiklos, sulaužė tradiciją ir paskelbė, kad komandų galės žaisti ir katalikai.

...ir Lietuvoj

Šia proga gali atvilnyti prisiminimai iš Kauno laikų, kur du ryškūs seni klubai: LFLS (Lietuvos Fizinio Lavinimosi Sąjunga) ir LGSF (Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacija). Ne, toli gražu ne taip, kaip Glasgove, kur jau nuogas fanatizmas. Betgi Kauno sporto sluoksniuose LGSF nariai buvo vadinami katalikais, nors, kas gali žinoti, gal ir LFLS eilėse rikiavosi neblogesni katalikai, jei kalbėsime tik apie religiją... Šiaip ar taip, LGSF turėjo katalikiškųjų veiksmų užnugarį, todėl ir toks vardas pridėtas.

Abiejų klubų šalininkai ne juokais pasisakydavo už savuosius. Įtampa buvo ir gal didesnė už aikštės ribų, o ne pačioje aikštėje. Taip ir liko. Jau daugiau kaip 30 metų abu klubai užgesinti, bet, kai susitinki vieno ar kito klubo prisiekėlį, išgirsti spalvingų (kartais ir dyglių) prisiminimų giją.

Mirga — marga

Archyvai reikalingi, bet ir gera atmintis ne pro šalį... Kartą buvo proga pavartyti rankraštį spaudai, kur JSO (Jaunųjų Lietuvos Sporto Organizacija) sutrumpinta JTSO. Kodėl? Nagi JSO tariant girdėti garsas t (jot), tad vyras, nors Lietuvoj studentinį amžių pasiekęs tą girdimą t ir įrašė.

Prie šio rašinio — iliustracija iš Vakarų Vokietijos. Estrados dainininkė Lena Valaitytė (Lena Valaitis vokiečiams) šešių dienų dviračių lenktynėse. Viena jos dainelių yra „Alles, was dein Herz begehrt“ (Viskas, ko tavoji širdis trokšta). O ko sporto mėgėjo širdis trokšta 1977 metams?

Kad sportas taip ir liktų sportu, nes dabar, bent amerikiečių spaudoj, sporto skyriai labiau panašūs į finansinius (biržos) puslapius. Tie žaidikai gauna tiek ir tiek, gaus tiek ir tiek, atsisako žaisti, nes nori daugiau, eina į teismą; advokatai, agentai derasi iki pašėlimo, kaip žuvų turguj Kaune. Sporto skiltyse mirga doleriai nustelbia ir sportinius pasiekimus.

Jei jau reikia retkarčiais šnektelti apie piniginę, tai didžio-

Prieš Kalėdų šventes Clevelando ateitininkai, giedodami kalėdines giesmes, lankė lietuvių namus. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ MOTERŲ PASAULIO

(atkelta iš 4 psl.)

jaunesnės kartos moteris. Tai moterys, kurios susiformavo jau šiame krašte, čia išėjo mokslus, čia sukūrė ir išaugino savo šeimas. Iki šiol tų moterų pareiga buvo koncentruotis į savo vaikų auklėjimą, į darbą lituanistinėse mokyklose ir jaunimo organizacijose, stengiantis išauginti savo vaikus sąmoningais lietuviais. Daugelio jų didysis darbas, davęs jų gyvenimui tikslą ir kryptį, jau atlikta — vaikai išmoksinti, šeimos lizdas išuštėjęs. Šiandien LMKF laukia tautos iš šių pajėgių, sąmoningų lietuvių moterų. Mūsų yra maža, palyginus su darbu, kurį reikia tęsti toliau; mes negalim leisti sau „išeiti atsargon“, į privatų gyvenimą, vos vidurinio amžiaus sulaukus. Priešingai šio jauno krašto tradicijom, kur vyresni žmonės yra per greitai nustumiami į šalį, Lietuvoj, kaip ir kituose senos kultūros kraštuose, vyresni žmonės yra ypač vertinami už jų gyvenimo patirtį ir išmintį. Kiekvienas žmogus gali būti naudingas ir vertingas iki gilių senatvės, jei ne šio krašto viešosios opinijos akys, tai mūsų pačių visuomenės rūmuose.

Vienatvė savo gyvenimą pilnai įprasminti tegali tik didelio talento, išskirtiniais žmonės. Daugumas mūsų savo menkesnius gabumus galim išugdyti ir panaudoti tik susispiessdami į grupes, kur ir mažiausią pastangų suma gali tapti galinga ir naudinga mūsų visuomenei ir mūsų pavergtam kraštui.

LMKF aktyviai dalyvaujant lietuvių darbe, reikalingas kiekvienos moters gabumas ar

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero parapijos salės statybos išlaidos, pridėjus ir rekordinę 13,000 dol. Kalėdų rinkliavą, gerokai apmažintos ir skolos liko tik 70,000 dol.

Balto vaju užbaigiamas sausio 22, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salė. Programą atliks A. Polikajčio vadovaujamas mergaičių sekstetas. Bus duodama šilta vakarienė. Šokiama geros orkestrais.

Vasario 16-osios minėjimas šiais metais bus vasario 13, sekmadienį.

Jaunimo užgavėnių balius vyks vasario 19, šeštadienį, parapijos salė.

sios amerikiečių sporto žvaigždės, kad ir kaip doleriais apsi-autusios, negali lygintis su olandų futbolininku Johan Cruyff, kuris šį sezoną iš Barcelonos CF gauna 48 milijonus ispaniškų pezetų (720,000 JAV dolerių). Treneriai Ispanijoje taip pat šaukiami atlyginami: Miljanic susižeria 135,000 dolerių, o Michels — 120,000 dolerių už sezoną. Taip rašo ispanų sporto savaitraštis Don Ballon.

Tada verta prisiminti kitą Valaitytės įrekoruotą dainelę „Ob es so, oder so, oder anders kommt“ (Ar šiaip, ar taip, ar dar kitaip pasitaiko). Gal taip ir su sportu?

K. Čerkeliūnas

IŠ VISUR

— XXIV Europos lietuvių studijų savaitė įvyks 1977 liepos 31 — rugpjūčio 7 Britanijoje. Vietą parinkta prie pat Londono, pakeliui į Windsorą, senąją Britanijos karalių pilį, kur vasaros atostogas praleidžia ir dabartinė karalienė Elzbieta. Savaitės dalyvių išlaidas gerokai sumažins jų apgyvendinimas studentų bendrabuty. Rengėjai numato turėti 12 paskaitų su diskusijom, surengti ekskursijas į Londoną bei jo apylinkes, Windsorą, Oxfordą. Planuojamas ir literatūros vakaras. Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis adresu: Rengėjų Komitetas, Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London, W 11 2 PT, Britain.

— Marijos aukštesnioji mokykla Chicagoj balandžio 24 minės savo gyvavimo 25-rių metų sukaktį. Pamaldos bus Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioj Marquette Parke, o akademinė dalis su programa ir vaišėmis bus Chateau Bu-sche salėj. Dabar mokyklos direktore yra sesuo dr. Julija Shainauskas.

— Kun. dr. Zenono Smilgos, Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdybos pirmininko, pareiškimą gruodžio 24 išspausdino „The New World“ savaitraštis. Kun. Smilga padarė stipresnį pareiškimą vietos (Middle-town, Conn.) laikraščiai apie komunistų atstingumą religijos ir tikinčiųjų persekiojimus pavergtoji Lietuvoj.

— Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos vienuoliktasis suvažiavimas vyks 1979 rugsėjo pirmomis dienomis (Darbo dienos savaitgaly) Chicagoj. Tais metais sueina 400 metų nuo Vilniaus universiteto-akademijos įkūrimo.

— Apie Suvalkų trikampio lietuvių šliandieninę padėtį bei gyvenimą Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos organizuojamas pokalbis sausio 21 Jaunimo Centro kavinėj. Kalbės kun. dr. V. Rimšelis, gerai susipažinęs su tos srities lietuvių gyvenimu.

— Spaudos balius, rengiamas Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos, vyks sausio 29 Martiniuke pokylių salėj. Meninėj programoj bus atliktas Antano Gustaičio humoristinis veikaliukas „Generalinis dvasios vadas“. Veikaliuką paruoš kompozitorius Darius Lapinskas.

— Adv. Algirdas Sliesoraitis, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, tvarko dokumentus, kuriais prašoma S. Jose dos Campos aikštę, prieš lietuvių Vila Zelinos bažnyčią, pavadinti „Praca Republica da Lituania“ vardu. Lietuvių bylą remia seimo atstovas Arthur Alves Pinto.

— Kun. dr. J. Prunskis ilgesniam pokalby su Chicagoj laikraščio „The New World“ nauju vyr. redaktorium A.E.P. Wall ir jo pavaduotoju J. Kozak aptarė, kaip tas laikraštis informaciją sėkmingiau pateikti galėtų įsąjau apie Lietuvą ir lietuvius. Iš redaktorių pusės parodyta daug palankumo.

— Monografija apie zanavykų kraštą ruošiamas spaudai Chicagoj. Knyga supažindins su šios srities geografija bei istorija, organizacijomis, iškilaisiais asmenimis. Leidimu rūpinasi komisija: pir. A. Rugytė, kun. J. Duoba, J. Tamulis ir J. Kaunas. Straipsnius rašo J. Eretas, Pr. Jucaitis, J. Puzinas, P. Jonikas, J. Jakštas, kun. V. Bagdanavičius, V. Žemaitis, J. Tamulis, J. Kaunas ir kt.

— V. Vokietijos organizuojami korespondenciniai lietuvių kalbos kursai. Šalia lietuvių kalbos kurso bus išleisti 4 biuleteniai per metus vokiečių kalba. Lietuviškai nekalbąs jaunimas bus supažindinamas su Lietuvos istorija, geografija, tautosaka ir lietuvių išeivija. Informacijos reikais kreiptis: Manfredas Šiuselis, Schloss Rennhof, 6840 Lampertheim-Huettenfeld, W. Germany.

Pradmės šūvis iš gražios rankos, kuri priklauso šlagerių dainininkei Lenai Valaitytei — toks parašas nuotraukai Vakarų Vokietijos laikraštyje Kicker (prie reportažo apie tenai populiarias šešių dienų dviračių lenktynes)

AR JAU BUVAI TEATRE?

Vaikai mėgsta žaisti. Jiem į gimtas gyvumas, judrumas. Kai du, trys ar daugiau sueina į būrelį, visokių pramogų prasi-mano. Žmogui įgimtas ir ieško-jimo, kūrimo, tobulėjimo jaus-mas.

Vaikai ir po vieną moka žais-ti. Kelerių metų berniukas ar mergaitė išstas valandas pralei-džia su savo žaisliukais, nie-kam daugiau iš šalies nedaly-vaujant. Tai bene charakteriai, kurie sau vieni kuria savo pa-saulį, į jį įsigyvena, įjį plečia ir turtina. Jų dar nevargina kas-dienės duonos rūpesčiai.

Tačiau gal nėra žmogaus, kurs, užsidirbęs duoną, nenorėtų poilsio, pamąstyti, pasvajoti, laikraščio ir knygos paskaityti, kur nors išvažiuoti, draugijose pabūti.

O talentai ir visai neramūs. Jų neužslopina vargas nei sunkūs fiziniai darbai, kai kam tenka sa-vo rankų jėgomis duoną užsi-dirbti. Vienas žmogus kartą įsi-šneko apie žinomąjį nuoširdų poetą. Sako: "Pareina nusidir-bęs, išvargęs, griebia popierių ir pieštuką, virsta į lovą kaip ark-lys ir rašo..."

Ano, kuris drauge su poetu dirbo, poilsis buvo kitas. Jis gal sėdosi tuojau pavalgyti, išgerti, paskui patogiai fotely ar sofoj išsitiesti, gal ir dūmą užtraukti, televizijos išdaigų pažiūrėti...

Kas ką veikia, kas neveikia

Poetai, rašytojai, žurnalistai, mokslininkai rašo, spausdina, savo darbus leidžia į pasaulį; muzikai kuria simfonijas ir kitus dalykus, solistai dainuoja, skulp-toriai glaudžia statulas, tapytojai piešia paveikslus, ruošia paro-das, architektai projektuoja ir stato dailius namus. Ir vis ką nors apie juos girdime, jų dar-bus pamatome. Numanu, kad jie visi nerimsta nekurdami, jų dvasia juos kursto ką nors veikti, kaip anuos mažus vaikus žaisti. "Lakštingala negali nečiulbėti", ištare kartą dramatiškoji poetė.

O kodėl kartą nečiulbėti mūsų dramos artistai, kurių yra beveik visose didesnėse lietuvių kolonijose? Kodėl jie tyli ir rimsta? Tiesa, kartais pasirodo Chicagoj, Los Angeles, Hamiltone ir dar vienu kitur. Bet ir retai. O ko-dėl ne dažniau? Kodėl ir ne ki-tuose miestuose? Žiūrovų nėra? Ar jų per mažą? Bet kai daili-ninkai ruošia parodą, ypač pra-dedantysis, nežino, kiek susi-lauks lankytojų, o ruošia. Ir so-listai ne visada ir ne kiekvie-nas tikisi pilnos salės. Ir kiti menininkai. Tai gal jie įprasti, jau žinomi? O kodėl aktoriai ne-žinomi?

Galimas daiktas, kad aktoriam pritrūksta žiūrovų. Aktorių, sa-kykim, nesupranta, neįvertina. O kodėl? Atrodo, kad žiūrovą ir klausytoją reikia paruošti, reikia įpratinti. Pradėk nuo mažo būre-lio, nuo mažų veikalių, net nuo skaitymo, kaip jau yra buvę ir pasisekė.

Kaip vilioti žiūrovus?

Dabar žmonės televizijos ir visokių kitokių pramogų iš-paikinti. Aktoriai, sako, turi turėti ypatingai gerų veikalių, tik ta-da susilauktų dėmesio scenoj. O kas tie gerieji, ypatingieji veikalai? Taigi kur širdį ir sielą supurto žiauri intriga, kur žiū-

rovą nuo pat pirmosios minutės sukrečia ir pririša prie krėslo!

Ne, toks veikalas nebus geras veikalas. Tai bus tik širdies pa-dirga, kaip rūkliui ypatingas tabakas, kaip latrui alkoholis. O gyvenimas nėra vien tik iš su-purtymų, o juo labiau toks netu-ri būti.

Viena mokytoja mažamečių klasėj vaizdžiai paskaitė posmą poeto eilėraščio:

Laukas. Pieva. Kelias. Kryžius.

Miško juosta mėlyna.

Debesėlių tirštasis žas

ir gaudi gaudi daina.

Ar patinka? Paklausė. Žino-ma, buvo balsų, kad patinka. O viena septynerių metų mergaitė tuojau pasiprašė prie lentos — ji nupiešianti... Ir nupiešė vaiz-dėlį, kaip ji vaizdavosi iš eilė-raščio. Čia nebuvo supurtančios padirgos!

Tik ar visi taip įsijautė, kaip ta mergaitė? Bet jie visi gy-vai dalyvavo pokalby. Kas ko ne-žinojo, tie sužinojo; kas ką ži-nojo, daugiau vaizdavosi. Ir tas vienas posmas eilėraščio sužadi-no visą gyvą pokalbį su maža-mečiais vaikais.

Vaikai mėgsta ne tik žaisti, bet ir skaityti. Išmokyk juos ir paruošk skaityti — jau ir suaugę knygų nepaleis iš rankų.

Ir suaugusius pravartu pamokyti

Yra žmonių, kurie nemėgsta skaityti. Laikraščiuose tik sen-sacijų teieško. Rimtos žinios ir straipsniai jiems neįdomu. Toks pat santykis ir su knyga. Jei pa-dirgų iešką skaitytojas iš pirmų-jų puslapių neranda ko pritren-kiančio, toliau pavarto pusla-pius, paskaito pabaigą, ir viskas.

Būdavo, mokytojai jau nuo pat pradžios mokyklos pratindavo mokinius rimtai knygą skaityti: kreipti dėmesį į kalbą, į gam-tos ir žmonių vaizdavimą, į cha-rakterius. Atrenkami tinkami ei-lėraščiai ir net gabaliukai pro-zos mintinai išmokti. Gimnazijose įsidėmėtini būdavo lotynų kalbos pavyzdžiai. Kiekviena kalba turi savo įdomybių, o gimtąją labiausiai reiktų suprasti ir į ją įsijausti. Tam ir padeda mokykla, o už mokyklos turėtų padėti knygos, paskaitos, vaidi-nimai.

O tų vaidinimų trūksta. Rodos, tik negana to, ką paruo-šiamą kada kur Kalėdų eglutė, per tautines šventes ir minėji-maus pašokama ir padainuojama ar dar kas parodoma. O paskui ilgas tarpas — bado.

Apie operą

Jau įprasta kas metai pavasa-rį Chicagoj pamatyti ir išgirsti lietuvišką operą. Ir tik Chicagoj.

Negalime, žinoma, norėti, kad opera pavažinėtų po visas lietu-vių kolonijas. Tam milžiniškų reikėtų išteklų. Bet ir toj pa-lioj Chicagoj ne keturis kar-tus reikėtų pasirodyti, bet nors keturis kartus po keturis. Sako, negana žiūrovų: ir tuos ke-turis kartus opera be mecenatų galų su galais nesuduria.

Kartais kurį gali išgirsti sakant, kad jau buvęs operoj, matęs ir girdėjęs. Daugiau nepasilegsta teatro, jo širdis ne trokšta meno. Taigi, atrodo, ir čia trūksta kultūros — įvertinti meną, juo ir pačiam pasigro-

žėti, pasigėrėti. O didžiūsiose miestuose teatrai tik ir laikosi, kad yra žmonių, kurie po dau-gel kartų to paties dalyko nuei-na pažiūrėti ir pasiklausti, pasi-grožėti ir pasigėrėti menu. Kiti ir dėl paprastos pramogos nuei-na į teatrą, o paskui ir patin-ka, ir pasiilgsta.

Seniau esu girdėjęs, kad ame-rikiečiai per mažai teturį operos teatrų. Ogi antai jau ką sako žur-nalas "Opera News" (Septem-ber 1976): per kelis puslapius iš-spausdinta programa, kur atei-nantį sezoną numato pasirodyti opera net su pagarsėjusiais so-listais. Ir bus daugelyje dides-nųjų šios šalies miestų. Tai bus tikrai gastrolės, ne įsikūrę nuo-latiniai teatrai, bet vis dėlto pa-justa, kad teatro meną reikia pla-čiau skleisti. Ar ne dar labiau mum reikia puoselėti savo teat-ro meną ir teikti jį savo tau-tiečiam?

Girmantas

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, pri-sijusdami prenumeratorus mokes-tį, prisidėję aukomis už kalendo-rių, įvairius patamavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 13 dol. — kun. V. Martin-kus, Providence, R. I., A. Rauli-naitis, Burbank, Calif.

Po 10 dol. — H. V. Kulber, Brooklyn, N.Y., A. Znotas, Kearny, N.J., P. Stančius, East Alton, Ill., M. Gečienė, Toronto, Ont.

Po 8 dol. — V. Vasikauskas, Richmond Hill, N.Y., A. Vebeliūnas, Richmond Hill, N.Y., A. Davis, Linden, N.J., V. Balchunas, Hartford, Conn., K. Barkauskas, Philadelphia, Pa., dr. P. Žemaitis, Cat Canton, Mich., A. Zabela, Jersey City, N.J., P. Bielskus, Brooklyn, N.Y., J. Staškus, Brooklyn, N.Y., P. Brazauskas, Paramus, N.J.

Po 6 dol. — J. Matusaitis, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — J. Minauskas, Kearny, N.J., M. Parzel, Jersey City, N.J., A. Aleksiejūnas, Chi-cago, Ill., R. Giedraitis, Smith-town, N.Y., dr. N. Bražėnas, Sparkill, N.Y., A. Krajauskas, Richmond Hill, N.Y., M. G. Leskys, Canoga Park, Calif., dr. A. Balčiūnas, Placerville, Calif., M. M. Moleris, Englishtown, N.J., dr. A. Damušis, Southfield, Mich., St. Raštikis, Los Angeles, Calif.

Po 4 dol. — M. Galdikienė, Putnam, Conn., V. W. Bakūnas, Pembroke, Ont., A. Zailskas, Cicero, Ill.

Po 3 dol. — V. Gudas, Jamaica, N.Y., J. A. Jalinskas, W. Hartford, Conn., W. J. Makalo-

NAUJOS PLOKŠTELĖS

JAUNA NAKTIS — ŽIBURĖ-LIS — PRIE UGNIAKURO — AIDAS. Visos plokštelės įdai-nuotos solistų — estradinės dai-nos su orkestru. Kiekvienos kaina 5 dol.

JŪROS LOPŠINĖ, solistų į-dainuota 14 lietuviškų dainų su orkestro palyda. Stereo. 7 dol.

VIOLETA, V. Rakauskaitės lengvos muzikos populiarios estradinės dainos. Kaina 6 dol. Persiuntimui 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Dievui ir Tėvynei, Baltimorės vyrų choro Daina įdainuota 14 giesmių ir dainų.

Aušra, Windsor mergaičių Aušros kvarteto įdainuota 15 dainų.

L. Barauskas — pomirtinis ak-toriaus pasakojimų rinkinys.

Taip pat gaunama K. Petrausko, S. Citvaro, Kokiais keliais aš keliausiu, Baltijos vyrų kvar-teto 11 populiarių dainų, Dolskio 10 šokių rinkinys, Pupų dė-dės ir dėdienės polkos, Links-mieji broliai, juokų-humoro rin-kiniai, ir Šabaniausko 4 paskiros plokštelės.

Virš minėtos plokštelės kiekviena kaštuoja po 6 dol. Per-siuntimui pridėdam 50 c. Darbi-ninkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

nis, Reynoldsville, Pa., E. Vaite-kunas, Jeffersonville, N.Y., J. Pawlowski, Middleboro, Mass., B. Sidzikauskas, Pompano Beach, Fla., L. Reivydas, Los Angeles, Calif., F. Misiūnas, Maywood, N.J., J. Petraitis, Jackson Heights, N.Y., W. Drau-gelis, So. Windsor, Conn., V. Abraitis, Fords, N.J., M. Kleinai-tis, Waterbury, Conn., S. Ziup-ka, Maspeth, N.Y., L. Raštikis, Dayton, Ohio, T. Laskas, Los Angeles, Calif., B. Chlamauskas, Kennebunk, Me., H. Budris, Freehold, N.J., P. Lelys, Clevel-land, Ohio, D. Pocius, Brooklyn, N. Y., E. Liaugaudas, Parsip-pany, N.J., P. Pukas, North Chi-cago, Ill., N. Gudelis, Astoria, N.Y., dr. J. Urbaitis, Kane, Pa., J. A. Mikėnas, Amsterdam, N.Y., kun. J. Ruokis, Waterbury, Conn., kun. L. Klimas, Shirley, L.I., N.Y., O. Maciokas, Water-bury, Conn., V. Paulauskas, Ply-mouth, Pa., K. Miklas, Great Neck, L.I., N.Y., J. Raugalis, Waterbury, Conn., R. Gudelis, Oakland, N.J., T. Žilinskis, Aga-wam, Mass., E. Daidynas, Brooklyn, N.Y., J. A. Vigelis, Cherry Hills, N.J.

Po 2 dol. — K. Graudienė, Milton, N.J., C. M. Shimkus, W. Hartford, Conn., S. L. Šrupsas, W. Hartford, Conn., V. Nakuta-vičius, Fishkill, N.Y., E. Žilio-nis, New York, N.Y., J. Širvins-kaitė, Brockton, Mass., J. Gerd-vilienė, Woodhaven, N.Y., R. Smetona, Canton, Mass., B. Puras, East Chicago, Ill., J. Strimaitis, Elizabeth, N.J., P. Pupius, Chicago, Ill., A. V. Radzevičius, Norwalk, Conn., K. Dagys, Columbus, Ohio, A. Johnson, Providence, R. I., A. Pintsch, West Milford, N.J., P. Karalius, Burton, Ohio, S. Plius-konis, Northglenn, Colo., V. Viz-girda, Centerville, Mass.

Po 1 dol. — J. Gelgota, Brook-lyn, N.Y., A. Česnavičius, Rich-mond Hill, N.Y., P. Raštas, Ben-tonville, Md., K. Gruzdas, Quin-cy, Mass., A. R. Cicioni, She-nandoah, Pa., J. Vasylionis, Dunellen, N.J., V. Malakas, Wallington, N.J., D. Antanavi-čius, Worcester, Mass., G. Bab-rauskas, Cicero, Ill., J. Gliauda, Los Angeles, Calif., R. Selkaitis, Dallas, Tx., A. Petkevich, Dra-cut, Mass., I. Norbutas, So. Boston, Mass., A. Bružėnas, Eli-zabeth, N.J., kun. J. Baltrūnas, Esperance, N.Y., F. Vaškas, Newark, N.J., A. Ralys, Rich-mond Hill, N.Y., A. Baranaus-kas, Maspeth, N.Y., E. Tama-šauskienė, Brooklyn, N.Y., J. Krušinskas, Brooklyn, N.Y., L. Klučinskienė, Hillside, N.J., B. Dapšys, So. Boston, Mass., A. Krusha, Pittsburgh, Pa., C. M. Balchunas, Toms River, N.J., J. Nauragis, Worcester, Mass.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administraci-ja.

Manto Aukštuolio eiliuota knyga "Mūsų senolių žodžiai iš anapus" vaizduoja mūsų tautos būdą, žmoniškumą ir pasaulio sampratą. 306 psl. Kaina 5 dol. Apmokėtus užsakymus siųsti adresu: M. Aukštuolis, 4 Eliza-beth Ave., Springdale, Conn. 06907. (Skelb.)

PITKIN

MOVING & STORAGE CO.
D.O.T. NO. 14
AFFIL. WITH PINE MOVING &

STORAGE LOCAL AND LONG
DISTANCE MOVING & STORAGE
SERVING ALL 5 BOROS
HOUSEHOLD COMMERCIAL LOW
RATES WELFARE ACCEPTED FOR
FREE ESTIMATE CALL 495-4332
457 PENNSYLVANIA AVE., BKLYN.

HAPPY NEW YEAR
McCALL FRANDSEN
BUICK CADILLAC OPEL WESTCHESTER'S
OLDEST CADILLAC DEALER COMPLETE RENTAL
& LEASING SERVICE AVAILABLE 358 NO. 8'WAY
TARRYTOWN 914 ME 1-4700

HOLIDAY GREETINGS
BEST WISHES FOR THE NEW YEAR 1977
BAKER AND DERMER REAL ESTATE
HERITAGE SQUARE
ARMONK, N.Y.
CALL 914 273-9505

SEASON'S GREETINGS
SMALL CAR IMPORTED PARTS CORP.
FOREIGN CAR BODY AND FENDER REPAIRS
FREE ESTIMATES 981-2240 2115 RICHMOND
TERRACE

SAL — SON
TRUCKING CO., INC.

"NO JOB TOO LARGE OR TOO SMALL"
EXPERT MACHINERY MOVERS
SERVICE TO THE PRINTING TRADE
ATF MACHINERY MOVERS DISMANTLING &
ERECTING COMPLETE PLANTS MOVED
EXPERTLY INSTALLED CRATING BOXING
PIGGYBACK SVCE. GEN'L TRUCKING
WAREHOUSING EXPORT DOMESTIC
ICC MC PC 71846
240 SOUTH ST. MANHATTAN 610-6100
233-3280

EASTERN
ROOFING & SIDING

ROOFING SIDING LEADERS
GUTTERS RESIDENTIAL
COMMERCIAL INSTITUTIONAL
EXPERTS ON WATERPROOFING
FLAT ALUMINUM TRIM SHINGLE
SLATE TILE CHIMNEYS ROOF
COATINGS SKYLIGHTS ATTIC
DUCTS FAN VENTILATORS TERMS
AVAILABLE FULLY INSURED
LICENSED HIC NO. 732814 NEW YORK CITY
DEPARTMENT OF CONSUMER AFFAIRS
THE SAME QUALITY WORK ON ALL JOBS —
LARGE OR SMALL!
CALL NOW FOR A FREE ESTIMATE
258-5190
5311 FILLMORE AVE

FURNITURE AND
BEDDING INC.

60-85 MYRTLE AVENUE
(NEAR FRESH POND ROAD)
RIDGEWOOD, N.Y. 11227
366-4495 366-4501

FOR CREATIVITY AND VALUE

WE WISH ALL OUR FRIENDS AND NEIGHBORS
A HAPPY NEW YEAR
SINCERELY, CHESTER STRUCKER,
VICTOR NIGRI

OWN A BIT OF FLORIDA

1 to 10 acre Ranchettes with used or re-furbished mobile homes from \$9900. A mini farm to raise chickens, grow vegetables. A place to live real good & inexpensively. Easy terms. Call owner (212) 866-5122 or write P&B Ran-chettes, PO Box 437 Valley Stream, N.Y. 11580.

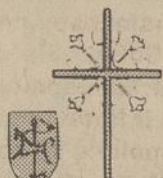
SEASON'S GREETINGS TO ONE AND ALL

HENRY N. STAMM WILLIAM B. STAMM
HIMMELREICHER & STAMM
REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS
CELEBRATING OUR 76TH ANNIVERSARY
6831 FRESH POND ROAD, RIDGEWOOD
386-7815

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENITELI VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

STEAK PUB

246 ROUTE 303 TAPPAN, N.Y.
OPEN 7 DAYS A WEEK FINEST OF CUISINE
BRING THE FAMILY FOR SUNDAY DINNER
CALL 914 359-2001

COOK SAUTE

EXP., WITH ITALIAN-AMERICAN COOKING
BACKGROUND WHO TAKES PRIDE IN USING
PRIME QUALITY IN EVERYTHING. GOOD PAY.
BENEFITS, ETC. APPLY MORNINGS JOHN
CORNETTA'S IRON HORSE RESTAURANT, RTE.
1 PROVIDENCE HIGHWAY, NORWOOD, MASS.

Florida

WATERFRONT LOTS FOR SALE
LOCATED AT BROADWATER ESTATES ST.
PETERSBURG FLORIDA FOR INFO CALL:
1-617 933-3671

REICHER KNITTING
MILLS, INC.

1846 DECATUR STREET,
RIDGEWOOD
Vandyke 1-1640

NOTICE IS HEREBY GIVEN THAT WINE
LIQUOR AND BEER LICENSE NO. IRL 26986
HAS BEEN ISSUED TO THE UNDERSIGNED TO
SELL THEIR LIQUOR AND WINE UNDER THE
ALCOHOLIC BEVERAGE CONTROL LAW —
138 DELANCY ST. N.Y.C. N.Y. IN WHICH LICENSE
PREMISES ARE LOCATED FOR ON THE
PREMISES CONSUMPTION.

VAN MATZ CORPORATION
138 Delancy St., N.Y.C., N.Y.

LEROY'S TRANSMISSION INC.

DIAGNOSTIC CENTER FOREIGN & DOMESTIC
SPECIALIZING IN TRANSMISSIONS. FREE
TOWING. 756-7277 1452 ATLANTIC AVE. BKLYN.

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD
MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

DEXTER PARK
PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

HARTMAN'S GULF
SERVICE STATION

OPEN 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS
ROAD SERVICE, TIRES BATTERIES AND
ACCESSORIES TOWING FOR OUR CUSTOMERS
ALBANY & VENTNOR AVE ATLANTIC CITY
CALL 609 345-2428

PAINTING AND WALLPAPERING

ALSO MINOR REPAIRS BEFORE AND AFTER
CHRISTMAS. CALL FOR FREE ESTIMATES.
CALL (212) 438-0382

KING AUTO RE-CONDITIONING

Specializing in Custom Simonizing, Consists of
Engine Cleaning, Interior Cleaning, Seat carpets
& Door Panels, Vinyl Top Cleaning Exterior
Compound & Wax Special Prices for Car Dealers
Pick-ups & Deliveries Everywhere. Clarence
Clarence

"THE INN PLACE"

FOR RETIRED SENIOR CITIZENS. RESERVA-TIONS NOW BEING ACCEPTED FOR JANUARY
1977 ACCOMMODATIONS. EMPHASIS PLACED
ON INDIVIDUALLY SPECIALIZED "LIVING" PRO-
GRAM UNDER NURSING SUPERVISION IN STATE
LICENSED FULLY SPRINKLED, VICTORIAN
MANSION. COME AND ENJOY GRACIOUS LIVING,
EXCELLENT FOOD, ENTERTAINMENT IN SMALL
SETTING LOCATED IN BEAUTIFUL SOUTHERN
NEW HAMPSHIRE TOWN. RATES STARTING AT
\$35 DAILY. FOR INSPECTION APPOINTMENT
CALL MRS. KIROUAC AT 603 924-6941 OR WRITE
ABOVE 50 SUMMER ST., PETERBORO, NEW
HAMPSHIRE 03458.

SUPERIOR ANTENNA SYSTEMS
Top Quality TV Antennas Installed
Call for Free Estimates
Call 212 998-7532

WOOD FLOORS

SANDING & FINISHING 39 c A SQ. FT.
EXAMPLE: AVERAGE 9'x10' ROOM ONLY \$35.10
PLUS TAX. SADDLES & CLOSETS EXTRA. PRICE
INCLUDES SANDING SCRAPING SCREEN
DISCING SEALER MINOR FILL INS. HARD
WEARING POLYURETHANE FINISH STAIN ALL
COLORS SLIGHTLY HIGHER FREE ESTIM.
REPAIRS/INSTALLATION
(212) 843-5769

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS**

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS
(ekskursiniai bilietai)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

LIETUVYBĖS
ŽIDINĖLIS

Cleveland, Ohio

Vida Augulytė

Šeštadienio rytas, Clevelando gatvės pustuštės. Tik prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos

Mylimam ir brangiam sūnui

KĘSTUČIUI ALEKSANDRUI KAZICKUI

staigiai mirus, tėvams

ALEKSANDRAI IR DR. JUOZUI
KAZICKAMS

Ir visai jų šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETAS

PADĖKA

Iškeliavus amžinybėn mūsų mylimiausiam Vyru ir Tėveliui

A.A.
STASIUI GUDUI,

reiškiamė nuoširdžią padėką kun. Vytautui Pikturnai už labai prasmingus šventus paskaitymus ir maldas laidotuvių namuose; už Šv. Mišias, atnašautas kun. Vytauto Pikturnos, kun. Antano Račkausko ir kun. Stasio Railos Angelų Karalienės bažnyčioje Brooklyne; kun. Stasiui Railai už palydėjimą į Cypress Hills kapines ir pasakytą prie kapo paskutinįjį sudiev savo klasės draugui; solistui Vytautui Alksniniui, a.a. Vaclovo Alksninio buvusio ilgamečio Velionio draugo sūnui, už jautrų pagledojimą bažnyčioje; muzikui Albinui Prižgintui už vargonų muziką.

Nuoširdžiai dėkojame organizacijų atstovams už tartus žodžius atsisveikinant su Velioniu: dr. Eugenijui Noakui už pravedimą atsisveikinimo; ypatinga padėka Lietuvos generaliniam konsuliui Anicetui Simučui už atsisveikinimą su mielu mokslo draugu ir Korpi Ramovės kolega, kurį jis pažino nuo jaunystės dienų, ir šiaip už suteiktą visokią pagalbą; Jurgiui Sirusui, Tautinės Sąjungos centro valdybos vicepirmininkui, už atsisveikinimą Sąjungos vardu ir taip pat prisimenant mokslo ir organizacijų draugą; Kaziui Jankūnui studentų Korpi Ramovės vardu; Juozui Maurukui ALT S-gos New Yorko I-jo skyriaus vardu; Genovaiti Meliūnienei, SLA sekretorei už atsisveikinimą su centrinės 126-tos kuopos pirmininku, kuriuo jis išbuvo iki mirties. Taip pat dėkojame atsisveikintojų šeimoms.

Dėkojame visiems už apsilankymą šermentyse, dalyvavimą paskutiniame atsisveikinime ir palydėjimą į kapines; už vainikus, gėles, užprašytas Šv. Mišias Angelų Karalienės bažnyčioje; pranciškonių koplyčioje Brooklyne ir Kennebunkport, Maine; St. Peter's Bazilikoje, Romoje; St. Francis of Assisi bažnyčioje, Manhattan; St. Alphonsus bažnyčioje, Baltimore; Maryland; Our Blessed Mother of Sorrows, Cape Cod, Massachusetts; Our Lady of Florida Chapel, North Palm Beach; St. Helen's Church, Howard Beach, New York; Our Lady of Consolation, Somerset, New Jersey; kun. Valerijonui Sobutui už atnašautas Šv. Mišias Ray, North Dakotoje, laidojimo dieną už savo mokslo draugą.

Ačiū už aukas Kultūros Židiniui, Tautos Fondui, Laisvės Žiburiui, American Cancer Society, laikraščiams ir pareikštas užuojautas spaudoje, žodžiu ir laiškais iš Lietuvos, Australijos, Kanados, Vokietijos, Ispanijos, ir iš įvairių Amerikos vietų, ir už parašymą spaudoje apie Velionį; Romui Keziui už širdingą pranešimą apie mirtį per Laisvės Žiburio radijo programą ir jamžinimą jo vardo Laisvės Žiburiuose; dr. Jokūbui Stukui už perdavimą mūsų padėkos per Lietuvos Atsiminimo radiją ir jamžinimą jo vardo į Rūtos kultūros rėmėjų organizacijos garbės narius; Liudui Tomošaičiui už fotografavimą kaip atsiminimą savo Korpi Ramovės kolegos šermentyse, bažnyčioje ir laidotuviuose; Gerimantui Penikui, a.a. Domo Peniko ilgamečio draugo ir kolegos sūnui, už filmavimą; ilgamečiams draugams iš Cape Cod, Mass., Elenai ir Stasiui Mineikoms ir Mykolui Biliūnui atvykusiems į šermentis ir laidotuves.

Dėkojame visiems lankiusiems Velionį ligos metu namuose ir ligoninėse. Ypatinga padėka mūsų artimiausiam kaimynui ir Velionio draugui Jurgiui Kiaunei, kuris nuolat lankė mūsų sunkiai sergantį Tėvelį namuose, nors pats turėjo namuose ligonę žmoną, a.a. Sofiją. Jie susitikę dažnai kalbėdavosi apie gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje ir tremtyje, ir sielodavosi Lietuvos ir lietuvių padėtimi.

Dėkojame Marytei Šalinskienei už malonų ir rūpestingą patarnavimą; V. Steponiui už paruoštus užkandžius po laidotuvių, ir Kultūros Židiniui už patalpas.

Dar kartą tariame visiems širdingą ačiū už viską.

Liūdinčios,
Žmona ir dukterys

Gruodžio 30, 1976

parapijos centro nemažas judėjimas: vieni automobiliai suka į mokyklos aikštę, kiti, išlaipinę būrelį vaikų, jau išvažiuoja. Pro atvirą automobilio langą tėvas dar šnktelia mergytei, knygy krepšeliu ir ne ką už save mažesnėmis kanklėmis nešina: "Al-dute, būk gera!" Bet Aldutė jo nebegirdi, nes jai iš kitapus aikštės moja draugė Monika, su kuria ji tepasimato čia, Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje,

į kurią suvažiuoja vaikai iš ke-liolikos Clevelando priemiesčių ir poros tolimesnių miestų, kaip Akrono ir Conneauto.

Kai 9 val. suskambės skambutis, klasėse sėdės 140 mokinių, nuo mažųjų "darželiukų" iki septyniolikamečių dvyliktojų. Čia jie ne vien skaitys ir rašys, linksniuos ir asmenuos, bet taip pat pamatys ir Lietuvos vaizdų, "išbandys" spragilą ir ližę, pačiupinės įvairių javų varpas, pavartys spaudos draudimo metu išleistų knygų... Žydinių linų ir ant smilgos suvertų žemuogių (tikrų žemuogių, ne braškių!) jie rudenį net namo parsivežė. O albumus, reljefinius žemėlapius ir lietuviškų sodybų modelius mokiniai patys pasidarys. Mat, šios mokyklos mokytojai stengiasi lituanistinį mokslą padaryti kiek galima įdomesnį ir vaizdingesnį. Neturėdami vietos mokymo priemonėm laikyti mokykloje, jie kas šeštadienį iš namų atsiveža dėžes ir krepšius, pripildytus įvairiausių priemonių. (Taip, p. Stony, šie mokytojai gauna menką atlyginimą, kurio toliau gyvenantiems vargu užtenka benzinui, vykstant į mokyklą. Kitiems gal dar lieka keli doleriai, kurie sumokami tai pačiai mokyklai už savų vaikų mokslą ar išleidžiami parapijos lietuviškų knygų kioske. Ar dėl to šie mokytojai nebėra idealistai? Ar jie dėl tų centų paaukvoja ne tik brangų šeštadienį poilsį, bet ir ne vieną šiokiadienio vakarą, praleistą tikrinant mokinių darbus ir ruošiantis pamokoms bei gaminant vaizdines priemones?)

Paskutinįją pamoką (nuo 12 iki 12:30) savo klasėse liks tik aukštesniosios mokyklos (9-12 sk.) mokiniai. Kiti skubės į mėgstamiausias, pačių pasirinktas, pamokas: dainavimo, tautinių šokių, kankliavimo ar lumzdelių. Būrelis liks 3-ojo sk. klasėje, kur juos kapelionas ruošia lietuviškai pirmajai komunijai.

Po pamokų mokiniai kviečiami į mokyklos biblioteką pasiskolinti lietuviškų knygų ir grąžinti perskaitytas. Nors televizija ne vieną traukia stipriau, tačiau vilioja ir skaitymo varžybų laimėtojam pažadėtos dovanos bei pažymėjimai. (Kas gi nenori užlipti į sceną, visai salei plojant, mokslo metų pabaigimo iškilmėse?) O pradėjus skaityti, ne vienas mokinukas pripažįsta, kad knygoje aprašyti nuotyčiai nė kiek neprastesni už televizijos rodokus...

Savo sugebėjimus mokiniai kasmet parodo tėveliam ir svečiam per Kalėdų eglutę ir Vasario 16-osios bei Motinos dienos minėjimus. (Šių metų eglutę, vykusiojo sausio 2, mokiniai suvaidino mkt. J. Budrienės parašytą ir režisuotą vaizdelį "Kalėdos Lietuvoje".) Mokiniai taip pat dalyvauja lietuviškose radijo programose, o savo žodinę kūrybą išspausdina metrašty, kurį redaguoja keli aukštesniosios mokyklos mokiniai. (Šiemet redakcijai sudaro: M. Bankaitytė, V. Juodišytė, R. Kazlauskaitė, A. Miškinis ir A. Puškoriūtė.)

Mokyklų dirba šie mokytojai: Rauda Gelažienė (vaikų darželis), Jadvyga Budrienė (1 sk. ir dainavimas), Eugenija Mackevičienė (2 sk.), Danutė Grigaliūnienė (3 sk. ir tautiniai šokiai), Regina Šilgalienė (4 sk.), Stefania Stasiene (5 sk.), Ona Žilinskienė (6 sk.), Ugnelė Stasaitė (menkai lietuviškai kalbančiųjų klasė). Nuo 7-to iki 12-to sk. mokoma dalykine sistema: lietuvių kalbą ir literatūrą dėsto Adolfinas Malėnienė (ji moko ir dainavimą), Aldona Miškinienė ir Vida Augulytė; istoriją — Jonas Vyšnionis; geografiją — Jonas Dunduras. Tikybą dėsto kun. Leonas Zaremba, SJ, ir parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Lumzdeliais groti moko muz. Alfonsas Mikulskis, o kankliavimą — Daina Čepulytė, talkinama muz. Onos Mikulskienės. Bibliotekos vedėja — Dalia Stanišienė. Mokyklai vadovauja Vida Augulytė.

Tėvų komitetą sudaro: pirm. Valdonė Žiedonienė, ižd. Romas Zorska ir nariai Zita Stungienė, Algis Tallat-Kelpša, Vida Tallat-Kelpšienė, Danutė Valodkienė ir Silva Žiedonienė. Kad mokytojai turėtų progą aptarti bendrus rūpesčius bei pasidalyti mintimis, tėvų komitetas jiems kas šeštadienį per pertrauką suruošia kavutę.

Taip jau dvidešimtuosius metus tėvai ir mokytojai šioj mokykloje dirba, stengdamiesi išauklėti jaunimą, kuriam Lietuva būtų ne vien vaikystės pasaka, tolima tėvų ar senelių gimtinė, bet brangi ir mylima tėvynė, esanti už daugelio mylių, bet arti širdies.

Pauliaus Jurkaus Juodvarniai, pasaka-poema, išleista Darbininko, gaunama Darbininko administracijoj. Kaina 5 dol.

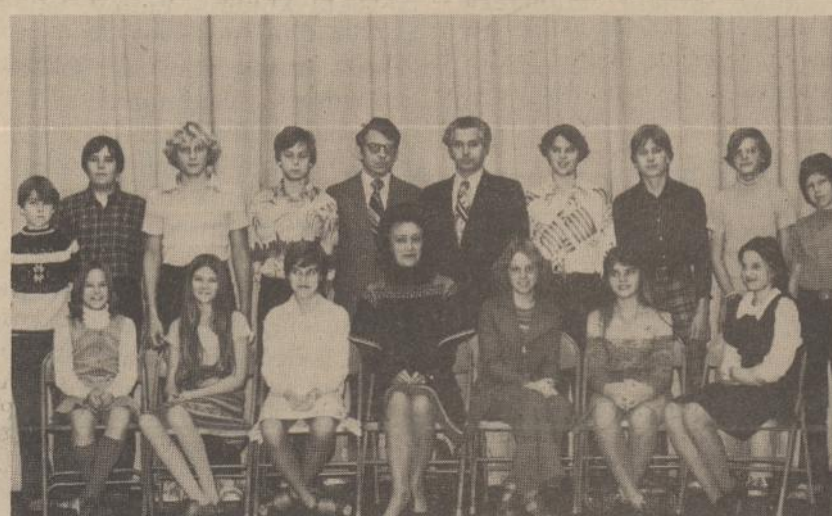
NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai. Sėdi iš k. O. Žilinskienė, A. Miškinienė, D. Grigaliūnienė, muz. A. Mikulskis, V. Augulytė, kun. L. Zaremba, J. Budrienė, E. Mackevičienė, A. Malėnienė. Stovi: J. Vyšnionis, D. Stanišienė, R. Šilgalienė, U. Stasaitė, R. Gelažienė, St. Stasiene ir R. Apanavičius (pavadootojas). Trūksta J. Dunduro, kun. G. Kijausko ir D. Čepulytės. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 8-to skyriaus mokiniai su mokytojais A. Malėnienė, R. Apanavičium (pavadootoju) ir J. Vyšnioniu. Trūksta mokytojo J. Dunduro. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 6-to skyriaus mokiniai su mokytoja O. Žilinskiene (vieno mokinio trūksta). Nuotr. V. Bacevičiaus

nas Kijauskas, SJ. Lumzdeliais groti moko muz. Alfonsas Mikulskis, o kankliavimą — Daina Čepulytė, talkinama muz. Onos Mikulskienės. Bibliotekos vedėja — Dalia Stanišienė. Mokyklai vadovauja Vida Augulytė.

Tėvų komitetą sudaro: pirm. Valdonė Žiedonienė, ižd. Romas Zorska ir nariai Zita Stungienė, Algis Tallat-Kelpša, Vida Tallat-Kelpšienė, Danutė Valodkienė ir Silva Žiedonienė. Kad mokytojai turėtų progą aptarti bendrus rūpesčius bei pasidalyti mintimis, tėvų komitetas jiems kas šeštadienį per pertrauką suruošia kavutę.

Taip jau dvidešimtuosius metus tėvai ir mokytojai šioj mokykloje dirba, stengdamiesi išauklėti jaunimą, kuriam Lietuva būtų ne vien vaikystės pasaka, tolima tėvų ar senelių gimtinė, bet brangi ir mylima tėvynė, esanti už daugelio mylių, bet arti širdies.

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę!

BOSTONO
ŽINIOSGintaras Karosas
gavo magistro laipsnį

Suffolk universitetas Bostone spalio mėnesį suteikė Gintarui Karosui magistro laipsnį iš valdinių mokslų (Public Administration). Šis laipsnis atidarė jam duris į plačią politinę ir administracinę veiklą bei įvairios rūšies biznį.

Iki 1967 Gintaras Karosas buvo užsiėmęs muzika, teatru, veikimu skautuose, lietuvių šeštadienine mokykla, tautiniais šokiais. 1967-68 įsijungė į respublikonų partiją ir buvo jos kandidatu į atstovų rūmus. Jo rinkiminė kampanija buvo vedama labai įspūdingai ir gražiai. Rinkimų nelaimėjo, nes Bostonas iš senų laikų yra demokratų tvirtovė. 1969 jį matom Washingtono, lankantį politinių vadovų mokyklą. Kitais metais jis buvo gubernatoriaus Sargent politinės veiklos štabe, rinkiminės kampanijos vienas iš pirminių žmonių ir etninių grupių štabo vadas. Trumpą laiką tarnavo federaliniame Department of Interior Washingtono. Grįžęs į Bostoną, kurį laiką tarnavo valstijos administraciniame departamente, o vėliau perėjo į mokesčių departamentą, kur ėjo įvairias kontrolieriaus pareigas.

Visa savo energija jis jungėsi į lietuviškojo jaunimo veiklą ir organizavo Lietuvių Jaunimo Informacijos Centrą bei laikraštį "Lietuvių Jaunimas". Apvažiavo Šiaurės Ameriką, burdamas jaunimą. Sudarė daugiau kaip 7,000 jaunųjų sąrašus, kuriuos sutelkė kompiuterio sistemoje. Lankė įvairias kolonijas, sakė prakalbas. Buvė ir Pietų Amerikoje, kur rado patriotiškai nusiteikusį jaunimą. Trejus metus užsispyręs, nešdamas net medžiagines aukas, dirbo dieną naktį, redaguodamas ir leidamas informacijos laikraštį "Lietuvių Jaunimas". Mūsų visuomenė tą laikraštį nepilnai palaike. Tačiau Lietuvių Šalių Sąjungą jo darbas įvertino ir parėmė medžiagiškai.

Nuo 1972 G. Karosas dirbo prezidento Nixono rinkiminėje kampanijoje. Tais pačiais metais įsitraukė į etninių grupių veiklą, tapdamas tų grupių koordinatorium. Atstovavo Massachusetts valstijai respublikonų konvencijoje 1972 Miami Beach, Floridoje. Buvo etninių grupių tarpininkas prezidento rinkimuose. 1973 vyko į Washingtoną, kur dirbo prezidento Nixono inauguracijos štabe.

Po to vis labiau įsitraukė į mokslą. 1974 gavo komercinių mokslų bakalaureatą (Bachelor of Science in Business Administration) ir pradėjo ruoštis magistro laipsniui. Studijuodamas buvo dekanų garbės sąraše. Su diplomu gavo ir sveikinimų laiškus iš žymiųjų politinių veikėjų.

Priklausė prie daugelio organizacijų. Štai jų sąrašas: American Society for Public Administrators, American Management Association, Suffolk universitetą baigusiuji organizacija, Lietuvos vyčiai, Bostono šachmatininkų klubas, Bostono Lietuvių Piliečių Klubo direktorius (1969-1970), Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jaunųjų komisijos pirmininkas, Bostono skautų akademikų buvęs pirmininkas, Bostono Geležinio Vilko šaulių jaunimo kuopos steigėjas ir buvęs pirmininkas, ir taip toliau.

Magistro laipsniui gauti jis parašė studiją "Etninių grupių įtaka valstybei ir visuomenei, ypač remiantis Massachusetts". Tai 170 puslapių darbas, kur, be kitko, duodama analizė atskirų emigrantinių grupių: airių, italų, žydų, lenkų, lietuvių, armėnų. Kiek plačiau sutojama ties naująja emigracija. Darbas yra įdomus paskaityti ir iliniam piliečiui.

S.S.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny sausio 9, sekmadienį, 12 val. Giedos jaunimo chorelis. Po pamaldų lituanistinės mokyklos kalėdinis renginys. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaisėmis — mokyklos tėvų komitetas.

Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos minėjimas bus sausio 16, sekmadienį, 2 v. po pietų Christ Congregational bažnyčioje, 91 Street ir 85 Road kampas Woodhavene. Pradžioje bus ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvauja kun. K. Pugevičius ir evangelikų kunigas. Po to žemutinėje salėje bus programa. Dr. J. Stiklorius iš Philadelphijos kalbės apie Liudviką Rėzą jo 200 metų gimimo sukakties proga, J. Audėnas, Vliko reikalų vedėjas ir Lietuvos Tyrimo Instituto pirmininkas, pristatys to instituto paruoštą ir išleistą trečią tomlą apie Mažąją Lietuvą. Moterų ratelis paruošė kavą ir užkandžius. Visi kviečiami dalyvauti. Minėjimą rengia 4 organizacijos: L.N. Kovų Savanorių Sąjunga, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, ramovėnai ir šauliai.

Skautam Remti Komiteto rengiamam "Havajų" balui, kuris bus sausio 29, stalus užsisakyti galima pas komiteto narius: Long Islande — Aušra Garbauskienė — 516 694-2471; mieste — V. Kirkyla — 846-1764, R. Gudaitienė 849-4437.

Vaižganto Kultūros Klubas sausio 30, sekmadienį, 4 v. po pietų Kultūros Židinio mažojoje salėje rengia vakarą su rašytoju Algirdu Landsbergiu. Taip pat bus surengta exlibrisų parodėlė. Apie juos žodį tars dail. J. Sodaitis. Po programos kavutė.

LKM S-gos 29 kuopos susirinkimas šaukiamas sausio 9, sekmadienį, 12 val. Apiešikimo parapijos salėje. Visos narės ir norinčios į kuopą įstoti kviečiamos dalyvauti.

Petras ir Marytė Venskai iš Sudbury, Ont., Kalėdų švenčių proga buvo atvykę į New Yorką pas giminaičius Steponius. Svečiai apžiūrėjo Kultūros Židinį, Darbininko administraciją įsigijo lietuviškų knygų ir paliko auką spaudai.

A. a. Aleksandrui Kęstučiui Kazickui atminti Vaclovas ir Anelė Steponiai, Woodhaven, N.Y., aukoja 50 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Zuzana Ridikaitė-Aubert 1976 gruodžio 3 mirė Vokietijoje, Bambergo mieste. Jos vyras Ernest Aubert mirė 1976 lapkričio 11. Nuliūdime liko sūnus Rimas, broliai Alfonsas ir Bernardas Ridikai, seserys Teresė Rozevičienė ir Elena Jurašienė su šeimomis.

Elena Šilinskienė-Maželytė, 83 metų, sausio 2 mirė savo namuose. Ji buvo fotografo Vytauto Maželio teta. Į Ameriką buvo atvykusi prieš pirmąjį pasaulinį karą. Palaidota sausio 5 iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse.

Rožė Kondratienė ir šeima sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šventėmis. Dėkoda už sveikinimus, visiem linki laimingų naujų 1977 metų.

Kultūros Židinio biblioteka po švenčių pertraukos vėl atidaroma sausio 9, sekmadienį, nuo 12 iki 2 val. po pietų. Visi kviečiami pasinaudoti lietuviškomis knygomis.

Jaunimo Sąjungos rengiamame koncerte sausio 23 Kultūros Židiny veiks loterija, kurios pelnas skiriamas New Yorko lietuvių jaunimo chorui. Koncertą atlieka **Adriana Jočytė** iš Argentinos. Jos pakvietimas koncertuoti į Šiaurės Ameriką ir yra pats pirmasis žygis, kuris buvo sumanytas praeitais metais įvykusiame jaunimo kongrese Pietų Amerikoje. Tada buvo nutarta konkrečiai suartinti pasaulio lietuvių jaunimą. Todėl dabar ir pakviesta Adriana Jočytė, kuri savo dainavimu sužavės visus. Be jos, dar koncerte dalyvauja ir **New Yorko Lietuvių jaunimo choras**, kuriam vadovauja Jūratė Veblaitytė-Litchfield. Rengdami šį koncertą, New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjungos Tarybos nariai į talką kvietė New Yorko lietuvių jaunimo organizacijų atstovus ir Liet. Bendruomenių apylinkių atstovus. Bendrame posėdyje sudarytas jungtinis tautos komitetas.

Lietuviai, kaip ir kiti svetimšaliai, dar neturį JAV pilietybės sausio mėnesį turi užpildyti registracijos korteles, kurios gaunamos pašto įstaigose.

Maspetho Lietuvių Piliėčių klubas gruodžio 12 metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą: prezidentas R. Snolis, viceprezidentas A. Robert, sekretorius K. Vainius, pašalpų ir nario mokesčių sekr. P. Kazlauskas, išd. Ch. Sable, direktoriai P. Tauras ir A. Sakalas, trustee Al. Sokol, Ch. Antonette ir J. Kriaučiūnas. Klubas yra veiklus, turi daug narių. Moterų sekcijai vadovauja L. Ulrich. Gruodžio 19 klubas suruošė Kalėdų eglutę. Kalėdų senelio padėjėjas Peter the tramp (P. Kazlauskas) susilaukė didelio vaikų dėmesio. Atvykęs senelis vaikus apdovanojo. Suaugusius ir vaikus šeiminkės Marian ir Carol gardžiai pavaišino.

Algimantas Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, gruodžio 30 su žmona ir jauniausia dukra lankėsi pranciškonų spaustuvė ir Darbininko redakcijoj, apžiūrėjo A. Galdiko galeriją, pasikalbėjo LB aktualiais klausimais.

Žuvautojų ir medžiotojų klubo steigiamasis susirinkimas įvykis sausio 12, trečiadienį, 8 v. v. Kultūros Židiny. Visi suinteresuoti prašomi dalyvauti.

Maironio lituanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eglutė bus sausio 9, sekmadienį, 3 v. po pietų Kultūros Židiny. Vairai suvaids B. Pukelevičiūtės "Daržovių gegužinę" ir "Kalėdos miške". Vaidinimus režisuoja Vida Jankauskienė, šokius parengė Jurgis Oniūnas, vaikų chorui vadovauja Nijolė Ulėnienė. Su dovanom atsilankys ir Kalėdų senelis. Veiks dvi loterijos, viena vaikams, kita — suaugusiems. Visi mokyklos bičiuliai kviečiami atsilankyti ir tuo paremti lituanistinės mokyklos išlaikymą.

Pamokos lituanistinėje Maironio mokykloje sausio 8, šį šeštadienį, bus ne įprastinė vietoje, bet Kultūros Židiny. Tuo metu vyks vaidinimų repetitijos, o likusieji turės sutrumpintas pamokas.

Charlie Katinas, trečios kartos lietuvis, skulptorius ir dailininkas, savo darbų parodą rengia sausio 8-26 Noho Galerie, Inc., 542 La Guardia Place Manhatane (prie Washington Square). Paroda lankoma nuo antradienio iki šeštadienio tarp 12 ir 5 v.v. Parodos atidarymas sausio 7, penktadienį, nuo 5 iki 8 v.v.

PREMIJOS 8-TOJE DAILĖS PARODOJE

Aštuntai dailės parodai rengti komitetas posėdžiavo sausio 3. Svarstė premijų klausimą. Iki šiol tose bendrinėse parodose nebuvo tiksliau nustatytos nei premijos, nei jų eilė. Dabar 8-tos dailės parodos premijos taip surikiuojamos:

M. K. Čiurlonio premija — 300 dol.
Aukso medalis ir 50 dol.
Sidabro medalis ir 50 dol.
Bronzos medalis ir 50 dol.
Tautinės tematikos premija — 100 dol.
Tradicinio meno premija — 100 dol.
Modernaus (dabarties) meno premija — 100 dol.
Jaunojo dailininko premija — 100 dol.
Populiarumo premija — 100 dol.
Taip pat duodami trys garbės pažymėjimai.

Jei bus suorganizuotas jaunimo skyrius, bus duodamos trys piniginės dovanos.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Muzikas Algirdas Kačanauskas muzikos kambary Apiešikimo parapijos mokykloje. Šiame kambary vyksta choro repetitijos. Sienoj matome choro nuotraukas ir prof. A. Aleksio nuotrauką. Ši A. Kačanausko nuotrauka daryta lapkričio pradžioje. Šiuo metu jis serga ir gulį ligoninėje.

VASYLIŪNAI KONCERTUOJA NEW YORKE

Kasmet iš Bostono į New Yorką atvyksta smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su savo sūnumi dr. Vyteniu M. Vasyliūnu ir čia koncertuoja tose miesto salėse, į kurias atsilanko muzikos

Marija Žvirblienė ilgesniam laikui paguldyta St. Vincent ligoninėje West 11 St., New York City. Sesuo dailininkė N. Jasiukynaitė ir draugės ligonei linki greit pasveikti.

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas

Premijom paskirti sudaryta tokia dailininkų jūry komisija: Vitolis Dragūnevičius, Ona Mažeikienė, Elena Urbaitytė. Taip pat į komisiją įeina parodai rengti komiteto pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Premijų mecenatai. Ir šiai parodai daugiausia dėmesio parodė kultūrinių reikalų rėmėja Elena Mickeliūnienė. Premijom ji paskyrė 700 dol. Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygardos valdyba paskyrė 300 dol.

Detaliau apie premijas bus parašyta vėliau. Kitas parodai rengti komiteto posėdis bus sausio 10 Kultūros Židinio bibliotekoje.

Darbininko 1977 m. kalendorius skaitytojams buvo išsiuntinėtis 1976 lapkričio mėn. Jei kas negavo, ar norėtų gauti daugiau egzempliorių, prašom prisijusti 2 dol. išlaidom padengti.

Prisikėlimo parapijos išleistas kalendorius knygos formato su pasiskaitymais ir informacijom. Su persiuntimu kainuoja 3.50 dol. Gaunamas ir Darbininko administracijoj.

NIDOS leidyklos Anglijoj išleistas kasdien nuplėšiamas kalendorius gaunamas ir Darbininko administracijoj. Su persiuntimu kainą 4.50 dol.

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

sausio 9, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

kviečia visus!

KALĖDŲ EGLUTĖ

Vaidinama:

DARŽOVIŲ GEGUŽINĖ KALĖDOS MIŠKE

Dalyvauja Maironio mokyklos vaikų choras
Atsilankys Kalėdų senis

Įėjimas suaugusiems — \$2.50 dol.
jaunimui — 1.00 dol.

GERIAUSIA DOVANA

švenčių proga šeimai ir artimiesiems — K. Bielino fondo premijuota knyga: PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjus Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net trys laidos išleistos L.Š.S.T. Simo Kudirkos kuopos New York. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th., Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Knygos kaina — \$10, — (USA)

Visi kviečiami į
ADRIANOS JOČYTĖS KONCERTĄ

Ji žavėjo III PLJ Kongreso dalyvius Pietų Amerikoje

sausio 23, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros Židiny

Programoj taip pat dalyvauja

New Yorko lietuvių jaunimo choras, vadovaujamas JURATĖS VEBLAITYTĖS-LITCHFIELD

Rengia New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga, talkinant N.Y. lietuvių jaunimo organizacijų jungtiniam komitetui